

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

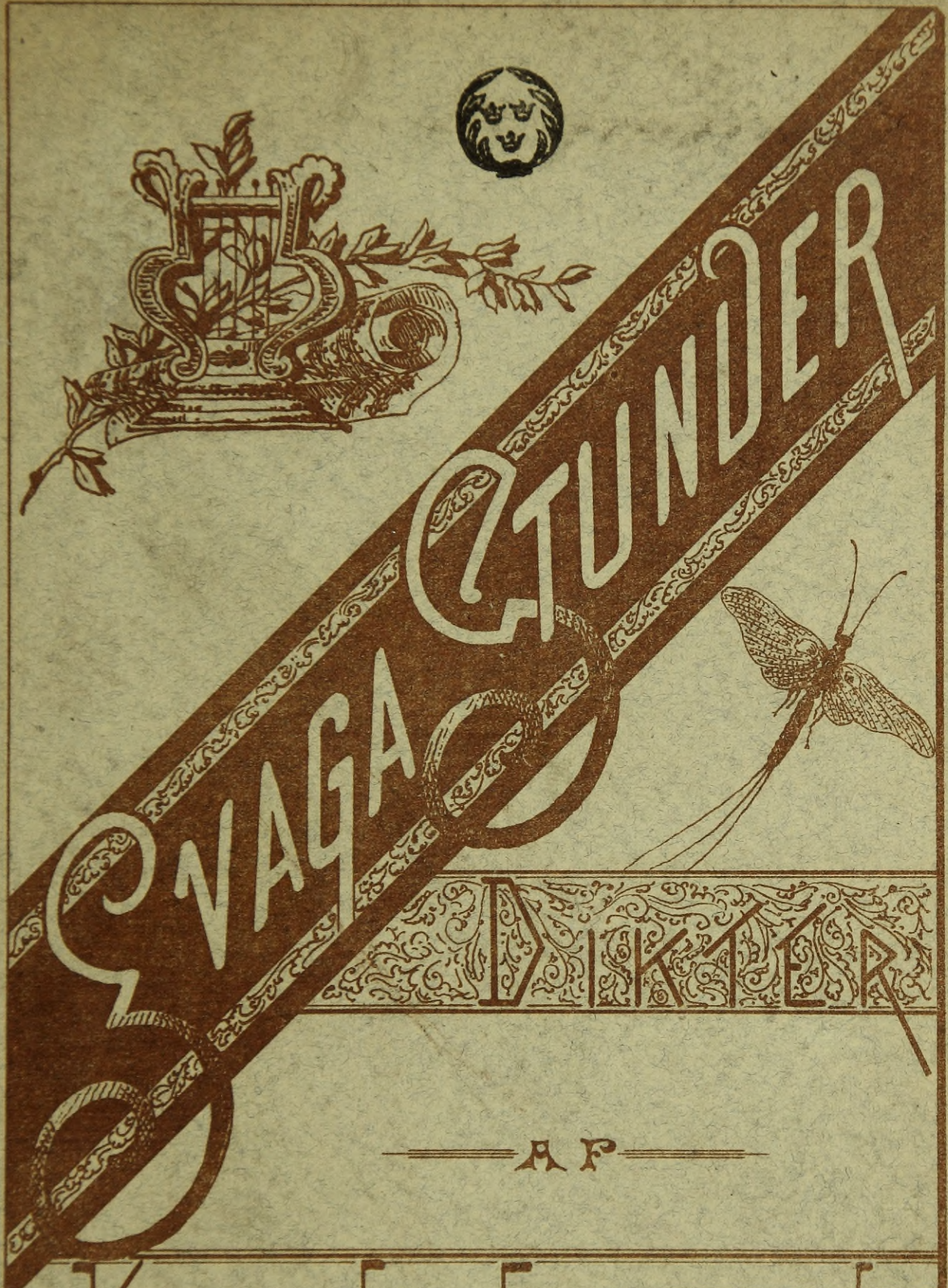
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

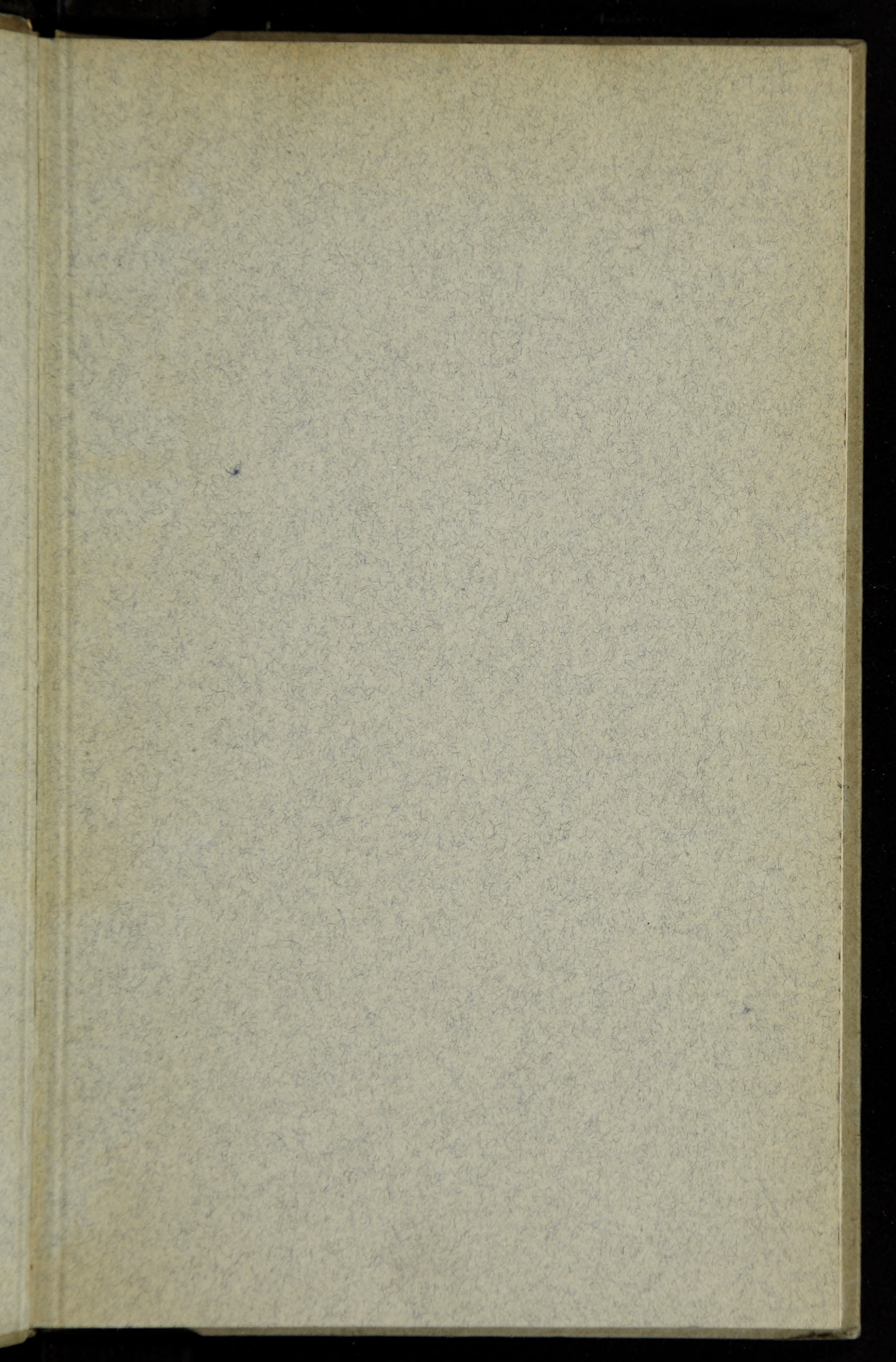
UPPSALA
UNIVERSITET

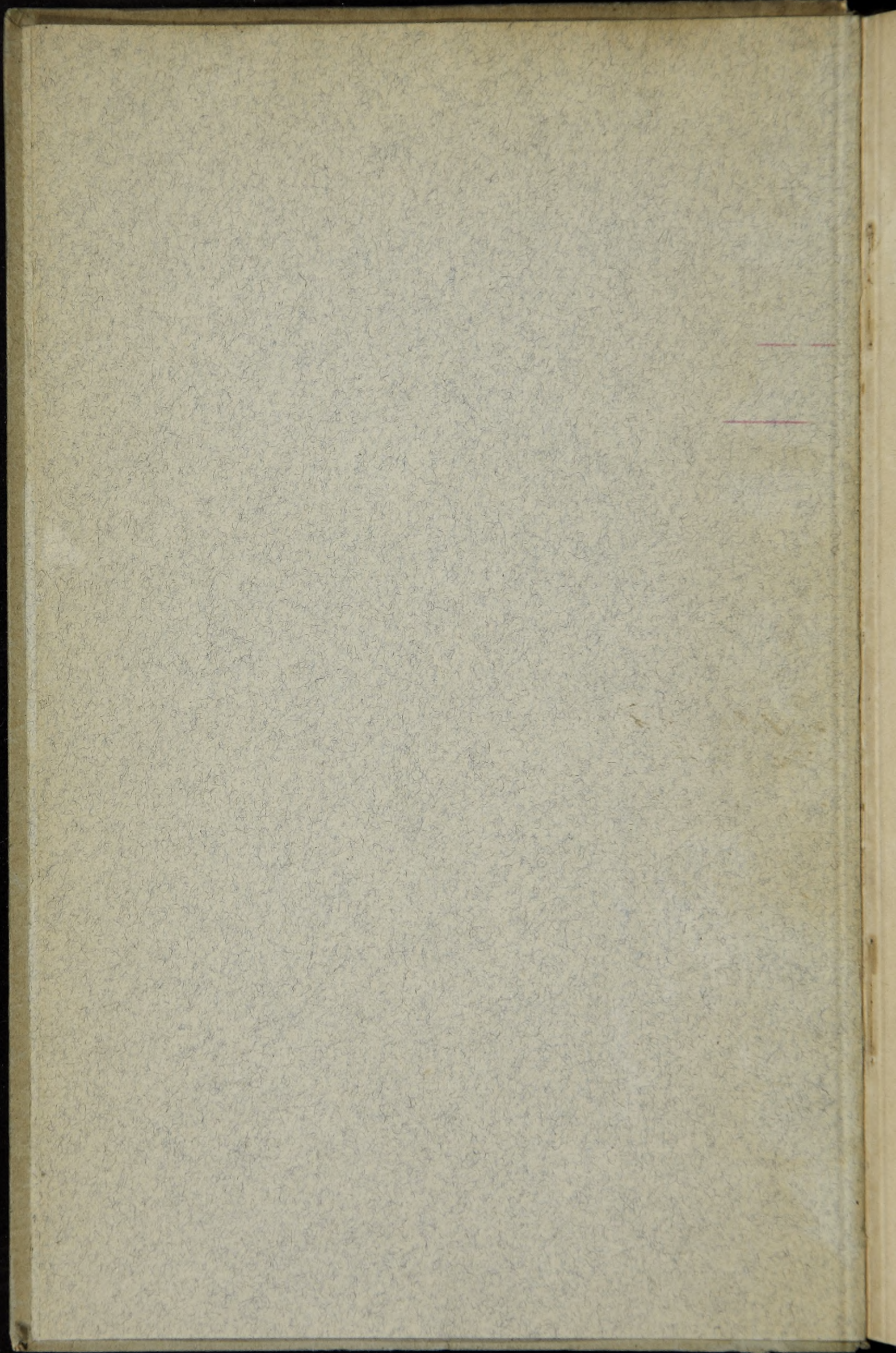

— AF —

KARL F. FORSMAN.

Yett.
Lv.

SVAGA STUNDER.

DIKTER

AF

KARL FR. FORSMAN.

Ej har jag lärt den konst att lyra
röra skönt,
Men sjunger heller ej för att bli'
lagerkrönt.

//

ÖREBRO
LÄNSTIDNINGENS TRYCKERI
1887.

SVAGA STUNDER.

DIKTER

KARL FR FORSMAN

Utgitt af Carl Fr. Forsman
1887

ÖFVER
LÄSARSTYRELSENS TRYCKERI
1887

Innehåll.

Till mina ärade subskribenter	Sid.	1.
Vid årsskiftet	"	3.
Min kulle	"	4.
Afton	"	5.
Sången	"	6.
Ensam fågel på qvist	"	9.
Lef för andra	"	11.
En bild	"	12.
Morgonsuck i skolan	"	13.
Egoisten	"	14.
Påksång	"	16.
I qvarndalen	"	17.
Till stjernorna	"	19.
Mitt lilla blomster	"	19.
I skogen	"	22.
En vårmorgon	"	24.
Blomsterplockerskan	"	25.
Bry dig ej derom	"	26.
Fiskarhustrun	"	29.
Och aspen skalf	"	30.
Barnet på heden	"	31.
Kom	"	32.
Sönderbrustna strängar	"	34.
Till solen	"	36.
Mors dödsstund	"	39.
Vid min moders graf	"	40.
Önskan	"	43.
Till M...a	"	44.
Var stilla mitt hjerta	"	45.
De varma vantarne	"	46.
Ensam	"	47.
Barndomstoner	"	49.
Blommans bön	"	54.

Den förnöjde	Sid.	55.
Till min fästmö	„	56.
Tårar och perlor	„	57.
Julbilder: 1. Barnets dröm	„	58.
2. Villes julklapp	„	59.
3. Sparfvens bön	„	62.
4. Gamla Annas jul	„	64.
5. Vid julgranen	„	68.
Salome	„	70.
Friden	„	71.
Ett gästabud hos Gud Fader	„	73.
De lekande barnen	„	74.
När rosen så doftande glödde	„	77.
Den fallna	„	81.
I morgon! I morgon!	„	82.
Legend	„	83.
Söndagsmorgon vid Hamra	„	84.
Välkommen!	„	86.
Haf mod!	„	88.
Fångarnes fröjd	„	91.
För svenska folkskolan och dess lärare	„	95.
En mulen stund	„	97.
Morgontankar vid Djursdala bäck	„	98.
Ved för de fattiga	„	100.
På Sommen	„	103.
De vises sten	„	107.
En sommarnatt vid Sottern	„	110.
Till Bengt Lidner	„	113.
Den gamle landtmannens ord till sin son	„	114.
Isblomman	„	116.
!	„	117.
?	„	118.
Mitt ideal	„	118.
Till min Anna	„	119.
Myggdansen	„	120.
De djupa brunnarne	„	121.

55.
56.
57.
58.
59.
62.
64.
68.
70.
71.
73.
74.
77.
81.
82.
83.
84.
86.
88.
91.
95.
97.
98.
00.
03.
07.
0.
3.
4.
6.
7.
8.
3.
0.
0.

Till mina ärade subskribenter.

*Min diktnings lätta julle ilat
Blott då och då på fantasiens spegelsjö;
Vid minnets öar ljuft jag hvilat,
Till dem jag lycklig gungat, att mig ljuft förströ;
Dock mången gång, när emot strand jag hunnit,
Mång' fager ö — Atlantis lik — försvunnit.*

*Långt skild från ögonblickets verldar,
Från verklighetens är min anspråkslösa sång;
Jag kunde uppå diktens fjärdar
Ej styra snückan riktig kosa mången gång,
Jag djerf uppå försökens haf den stötte,
Men segel, kurs och roder illa skötte.*

*Jag tänkte: »skall jag skeppsbrott lida,
Bland bankarne och refven plötsligt gå i quaf,
Vülan! Jag mången har vid sida,
Som uppå samma haf har fått sin sköna graf!
I detta haf jag fri och glad vill skjuta
Min djerfhets stäf, der segla kring, der sluta!»*

*Snart skummet yrde högt kring stäfvén
Och gnistrade så skönt i solens ljus,
Och sångens svanor summo ibland säfvén*

Och lockade mig till sig. Yr af känslorus
 Jag strängade på vågen hurtigt lyran,
 Och sjöng vid den små visor uti yran.

Tag mot de anspråkslösa, blyga
 Och döm dem, läsare, ej med kritik för hårdt!
 Dem låt intill ditt hjerta smygga,
 Och sjung dem der, då lifvets sorger trycka svårt!
 Fast efter konstens regler icke rätta,
 Kanhända kunna de ditt inre lätta.

Alltorp d. 28/12 86.

Vid årsskiftet 1887.

Ett år har åter runnit
 I evighetens haf;
 Det kommit och försvunnit,
 Välsignadt i sin graf.

Ett nytt vi börjat åter
 I Gud med hopp och tro,
 Att han oss verka låter
 Derunder uti ro.

Ja, må kring ljusets fana
 Vi lärare stå tätt
 Och kämpa på vår bana
 För ljus och men'skorätt!

I mörkrets skumma vågor
 Vi skola sprida glans;
 För lifvets högsta frågor
 Vi skola bryta lans.

För sanning, men'skovärde,
 För Gud, hans rätt och lag,
 Så sjelf han ju oss lärde
 Att redo stå till slag.

Må vi beredde vara
 Till kampen hand i hand,
 Och ljus och rätt försvara,
 I älskadt fosterland!

Må vi hvarandra lifva!
 I endrägt hålla fast,
 Och råd och bistånd gifva,
 Så bättras hvad som brast.

Må Sverige blomstra härligt
 I ljusets leder först!
 Och vi, vi kämpe ärligt
 För hvad vårt lif har störst?

Du Herre i det höga,
 Din hjälp och tröst oss gif,
 Och med ditt fadersöga
 Se till oss — när oss blif!

Alltorp d. 29/12 86.

Min kulle.

Jag har en liten kulle, som grönskar hvarje vår
 Och bär små blommor rara;
 De nicka så förtroligt och bedja alla år
 Med ögon blåa, klara:
 »Kom hit till oss, ack ljuflig frid
 Du njuta skall; ej verdens strid
 Dig störer här, så hör vår bön
 Och kom till ro i kullen grön!»

Så bedja kullens blommor, jag sjelf den bönen gör,
 Men än jag ej fått drömma
 Uti min kära kulle, men när en gång jag dör,
 Då i min kullens gömma,

Så ljuft uti min hvita skrud
 Jag drömmer vaken, skådar Gud.
 Ty salighet, den Herren gaf,
 Jag får i kullen — i min graf.

Bråta d. 8/5 72.

Afton.

Solen gått neder,
 Blott vestern än flammar;
 Skymningen breder
 Sitt flor i min kammar.

Blommorna somna
 På vaggande stänglar;
 Krafterna domna,
 »Sof!» hviska små englar.

»Ande, o ila,
 Sänd andaktens dufva
 Uppåt att hvila
 I himlarne ljufva!»

Damsäter d. 10/8 73.

Sången.

»Sången är af sorg upprunnen,
Men af sång är glädje vunnen!»

Z. TOPELIUS.

Från verdarnes början och evighet ut
Var sången en njutning för anden;
I lifvet, i döden, då annat får slut,
Han följer dock vänligt till landen,
Der toner så klara, som tankar af Gud
Af englar upphöjas i saliga ljud.

I sång vill jag lefva, i sång vill jag dö.
Lik svanen, som somnar på fjärden!
I sorgen, i glädjen, på land och på sjö.
Hvarhelst jag må dväljas i världen!
Sist blanda deruppe i himmelens höjd
Min stämma med englars tillsammans — o fröjd!

När objudna sorgen vill gästa mitt tjäll,
Då fattar jag genast min luta
Och sjunger vid henne, snart lycklig och säll,
Bekymren och sorgerna sluta;
Ja, qualen de somna i sångarens bröst
Och hjertat det lugnas af tonernas röst.

Hur tjasas ej känslan, när vestan så lent
Eolharpans strängar beröra!
De dallrande tonerna klinga så rent,
Att englar man tycker sig höra;
Beundrande lyssnar'n vid tonernas ljud
Sin smärta förgäter samt lofvar ock Gud!

Hur klinga melodiskt ej nattvakans slag
 Från skogen i skymmande qvällen!
 Hur ren är ej drillen och full af behag
 Från lärkan vid högblåa pellen!
 Nog vidgas väl hjertat i människobarm
 När fågeln sin lofsång uppstämmer så varm!

När nordan från fjellarne dånande far,
 Hur högstämmt hans sånger då brusa!
 Hur mächtig, allvarlig är stämman han har,
 Hur tonerna hjertat berusa!
 Ej smälta de samman i ljuf harmoni,
 Men skönt tonar sången och kraft bor deri.

När brusande vågor mot sjöstrand gå,
 Och sjunga sin sång uti qvällen,
 Jag sitter så gerna och lyssnar derpå,
 I drömmar försänkt uppå hällen;
 Jag tycker mig skåda på finsandad vall
 Små elfvor, som leka vid vågornas svall.

Och står jag och lyssnar till dånande ström,
 Till sorlet af källan i dalen,
 En ande mig hviskar i detta så öm:
 »Glöm, yngling, de smärtande qvalen!»
 Och dessa de somna, och friden så god,
 Jag njuter vid sorlande bäckar och flod!

I skogsgudens sal med en zittra på arm
 En tärna der sjungande sitter;
 Hur silfverklart klinga ej ur hennes barm,
 I samljud med fåglarnes qvitter,
 En sång, som ur hjerta till hjerta blygt går
 Och läker i båda de blödande sår!

Och glömmer ej barnet i moderlig famn
 Vid vaggvisan verlden och somnar?
 Och känner du ungdom ej fröjd utan namn
 I sången? Säg men'ska, visst domnar
 Din plåga, ditt qval, när vid orgelens ton,
 Du sjunger en bön upp till Skaparens tron.

Hur växer ej modet i krigarens barm,
 När sång genom lederna brusar!
 Hur spänns ej hvar sena till stål i hans arm,
 Hur gladt fram mot döden han rusar;
 Och dignar han sårad och döende ned,
 Han somnar vid sång från kamraternas led.

Vid sången flyr sorgen, som dimman ur dal,
 När morgonens solljus dit hinner,
 Och saliga minnen från himmelens sal.
 Likt englar i själen man finner,
 Som lyssna förtjusta till tonernas ljud —
 — De minnas, de längta till himmel och Gud.

Så är och förblifver då sången en tröst
 I människans sorger i lifvet,
 Som gjuter sin balsam i lidande bröst,
 O, tack Gud, som sången oss gifvit!
 Ack, rör du min tunga, att sjunga ditt pris,
 I lifvet, i döden samt i paradiset!

Alltorp d 30/8 75.

Ensam fågel på qvist.

Satt en ensam fågel uppå kvist,
Sjöng sin visa klagande och öm,
Lyssnande jag satt; och så förvisst,
Sången ljöd i rika toners ström:

*

Re'n hafva alla fåglar små
Flytt bort från kalla Norden
Och längesedan hamnat på
Den varma södra jorden,
Blott jag är kvar i kulen höst,
Med sårad vinge, såradt bröst.

Jag mins hur ljuflig färden var,
När vid min makes sida
Jag jublande i luften klar
Flög öfver hafven vida!
Det var så ljuft att sväfva få
Deruppe i det klara blå!

Hur säll och glad jag kom hit opp
Med vårens ljumma fläktar!
Jag sjöng hvar dag, så full af hopp
Och njöt af blommans nektar!
Min vän och jag vi bygde bo,
Hur fint och nätt kan ingen tro!

Hvar morgonstund, när solen klar
Rann upp ur hafvets sköte,
Mitt lof till Gud i sång jag bar

Och flög till makens möte!
 I kärt besvär, i lek och sång,
 Vi lefde sedan dagen lång.

Hur mången qväll, då allt var tyst,
 I boet säll jag drömde
 Om honom, som till sömn mig kyst
 Jag under vingen gömde
 Invid min barm de späda små;
 Hur ljuft det var att lefva då!

Nu sitter här jag ensam kvar
 I höstens kulna stunder;
 Till söderns land min make far
 Till sommargröna lunder.
 Dock vet jag visst, han mins mig än,
 Han glömmer aldrig bort sin vän!

Ty, när han flög, sitt hufvud så
 Han gömde vid mitt hjerta
 Och i hans trogna öga då
 Låg outsäglich smärta.
 Ack, hvilken sorg i qvittret låg,
 Jag väl den hörde, kände, såg!

O yngling, du, som såg hur säll
 Jag var i lundens gömma!
 Hur kunde du den väna qväll
 Mig skilja från de ömma.
 Jag sjöng! — Du lyssnade — du njöt,
 Och dock i sången du mig sköt. —

Ack, om du träffat hjertat blott,
 Nu krossades blott vingen,
 Och nyttan af ditt grymma skott

För dig ju blef alls ingen;
 Hvad ära ger ditt jägarlod
 En stackars fågels hjerteblod?

Nu solen sjunker, det blir natt;
 Af hungerns qual jag lider,
 Jag är så trött, jag är så matt.
 Hvad såret häftigt svider!
 O fasa! Nordan snö kringströr!
 Gud hjälp mig lilla! — Ack, jag dör! —

*

Så hon sjöng, så hon dog
 Den vingskjutna lilla,
 Och en suck flög kring skog,
 Så sorgfull och stilla.

Alltorp d. 5/4 83.

Lef för andra!

Solen glänsar icke mindre
 Efter allt det ljus hon spred
 Under dagen; fastmer sjunker
 Hon mer klar i vester ned.

Mindre fullt är icke hafvet,
 Fastän stormen allt ibland
 Låter vattnet svämma öfver
 Sina bräddar in på land.

Rosen, liljan och jasminen
 Dofta de väl mindre, säg,
 Efter vällukt all de spreda
 Genom vinden på hans väg!

Är väl jorden mera mager,
 Fastän hjordar trampat har
 På dess betesmarker gröna?
 Nej, fastmera must är kvar!

Fastän skördar man inhöstar
 Ifrån fälten år från år
 Skörden blifver icke mindre,
 Rikare tvärtom man får!

Klara rutan i ditt fönster
 Nötes hon, blir mindre klar
 Af din blick och solens strålar?
 Nej, dess gods och glans fins kvar.

Så besannas ock det ordet:
 »De som tjena andra mest,
 Lefva äfven för sig sjelfva
 Jordelifvet allrabäst!»

Alltorp d. 22/7 86.

En bild.

Har du sett en kastad sten
 Falla ned i lugnad bölja?
 Först ett plaskande och se'n
 Några vattenringar följa;
 Ytan röres en minut,
 Så är fenomenet slut.

Så en gång, när sjelf du dör,
 Vid din bår skall flöda tårar;
 Lycklig du, som ej det hör!
 — Ytlighet dig då ej sårar —
 Minnets ringar stanna af,
 Kullen jemnas på din graf.

Uppå verdens marknadstorg
 Platsen tages utaf andra,
 Hvilka under fröjd och sorg
 Alla hän till grafven vandra.
 Lefva, verka, glömmas blott
 Är, o menniska, din lott.

Alltorp d. 8/10 85.

Morgonsuck i skolan.

Mång' dag vi sett försvinna,
 En ny vi se upprinna;
 För Gud vi böre träda
 Med tack och lof, vi späda.

Hvar dag din nåd du skänker
 Och på oss, barn, du tänker;
 Derfor vi nu dig prise
 Och tro och kärlek vise.

Du på din väg oss före!
 Välsigna hvad vi göre!
 Du för oss vake, sörje,
 Då vi nu dagen börje!

Alltorp d. 29/12 75.

Egoisten.

Han kom till denna världen
 Välskapad, frisk och rik,
 Förblef så hela färden,
 Var sig beständigt lik:
 Ett plågoris för alla
 Uti familjen sin,
 Ty i hans hjerta, kalla,
 Tog 'egenkärlek in.

Ett fel han aldrig gjorde,
 Ej ens ett misstag, nej!
 Var ständigt som han borde
 Och annorlunda ej.
 Ej svek på tungan hvilat,
 Han aldrig sig försagt,
 Ej handlat öfveriladt,
 Ej sten på börda lagt.

Han var i all sin handel
 En man att lita på,
 Oklanderlig i vandel
 Och ansedd såsom få;
 Medveten om sitt rykte,
 Det goda namn han bar,
 Han plågade, förtryckte,
 Slägt, vänner, en och hvar.

Hans kapital var heder —
 Han ockrade derpå —
 Den rättighet bereder

Att hjertlös vara få;
 Den hviska' i hans öra:
 »Det föreskrifna blott!»
 — Men godt af nödtvång göra,
 Det är ju intet godt!

Om ingen han sig brydde;
 Blott sig och sin person
 Var, hvad han älska, prydde
 Och höjde upp på tron;
 Dock ängsligt var hans sinne,
 Om annan glömde af
 Ha' honom uti minne
 Och hyllning icke gaf.

Han ansåg sig ej vara
 Sjelf någon egoist,
 Och egoisters skara
 Han tadla' först och sist.
 Ack, egoism hos andra
 Stod ju i vägen för
 Hans egen! Derför klandra
 Och qväsa dem han bör.

En eftergift hos andra
 Belog han, tålde ej,
 Och högljudt han den klandra,
 Han ej förstod den, nej!
 Sjelf utan minsta gnista
 Af eftergifvenhet,
 Han blott sitt hufvud rista,
 Hvar gång han märkte det.

Han öfver hufvud taget
 På denna jordens ring

En man var af det slaget,
 Som ingen, ingenting
 Förstod, ty slutet inne
 Af stenhårdt skal han var;
 Hans hjerta, själ och sinne
 Ej fläck, ej remna bar.

Att egna fel begråta,
 Det hade aldrig händt;
 Den fröjden att förlåta,
 Han hade icke känt.
 »Jag är i sanning sedlig,
 Ja, en rättfärdig själ;
 Mot Gud och men'skor redlig»,
 Han sade, arme träl.

För Herren i det höga,
 Och för sitt samvets dom
 Upplyfter han sitt öga,
 Fastän så fattig, tom;
 »Rättfärdighet jag eger;
 Som lön jag himlen får»,
 På dödens bädd han säger.
 — Och så till afgrund går.

Alltorp d 11/4 84

Påsksång.

Hör tornens klockor klinga alla
 I morgonväkten gladt: »bing, bång!»
 Från berg och dal och luft hörs skalla:
 »Stå upp från död till lif och sång!»

Ja, det är *vår*, en *vår* som ingen,
 Då Herren ur sin graf står opp!
 Högt juble hela jorderingen
 Af tack och lof i tro och hopp.

Hvem fatta kan Försonar'ns hjerta,
 Hvem kan hans kärlek dock ej se?
 Hvem anar ej hans djupa smärta
 Vid kalken i Gethsemane?

Har du, min själ, i syndanöden
 På Golgatha i ånger stått
 Och trott, att frälsning ifrån döden,
 Du genom Jesu död har fått?

Då kan i dag du hänryckt sjunga
 En sång, som ur ditt *hjerta* går,
 Och prisa Herren med din tunga,
 Ty i din själ är äfven *vår*.

Alltorp d 9/10 86.

I Qvarndalen.

Mildt aftonglödens stilla glans
 I rosenstrålar silas ner
 Och smyckar med en purpurfrans
 En fridfull dal, som mot mig ler.

O, ljufva dal! O, väna vrå!
 Hvad du är skön i solnedgång
 Med dina träd och blommor små,
 Din stig, din å, din lilla spång!

Allt är så ljuft i stilla qväll!
 Blott ensam trast hörs drillar slå
 I granens höga topp så snäll!
 Hvem tröttnar väl att lyss' derpå!

Förfallen, grå och lutad står
 En gammal qvarn vid stenig å;
 När solens glöd den gamla når,
 Hur strålar hon ej skön ändå!

På taket kuttra dufvor små,
 Och hoppar hurtigt munter fink;
 Der trippar lätt med litet strå
 Till boet liten ärla, flink.

Helt nära ån går mjölnar'ns barn
 Och sjunger: »Kärlek, hopp och tro
 Uti vår dal och faders qvarn
 Beständigt bott och skola bo.»

Det sjöng blott tyst med dämpadt ljud,
 Ty älskad far med silfverhår,
 Med lyfta ögon ser till Gud,
 Der han i öppna fönstret står.

Hvad drömmer, ber den gamle der?
 Om fridfull död, uppståndelse,
 Om salig fröjd i himlen, när
 Han skåda får sin Frälsare.

När fågeln sjöng, då sol'n gick ned,
 När barnet sjöng, när mjölnar'n bad,
 Sjönk också jag i bön der ned,
 Samt lilla enkla visan qvad.

Till stjernorna.

Sedan jag för er i klara ljus
Målet för min sträfvan sade,
Hafva år förgått, och jordens grus
Gömmer, hvad jag kärast hade.

Allt är borta, vänner, mor och far.
Hvila lugnt i Herrans gårdar.
Sköna sorgljus! I blott ären kvar
Att belysa deras minnesvårdar.

Och jag sjelf är vorden gammal, grå;
Lifvets mål jag snart skall hinna,
— Grafven — der jag hoppas finna, nå
Ideal, som ej försvinna.

Alltorp d. 12/11 86.

Mitt lilla blomster.

(Till min Anna.)

Ett blomster jag
Tog mot en dag
Och satte ned det lilla,
Förhoppningsfull
I jordens mull,
Rädd att det skedde illa.

Se'n vattnat har
Jag alla dar
Mitt blomsterskott det blyga;
De fåglar små,
Som sett derpå,
De kunna det intyga.

Så mången bön
För stängeln skön
Till blommors far jag beder:
»Se till mitt flarn,
Mitt blomsterbarn,
Med fadersöga neder.»

»Till stängeln arm
Din stråle varm
Sänd sköna sol, som brinner!
Kom sky och gjut
Din perlskatt ut,
Att skön min ros upprinner!»

»Brist ur din knopp,
Och lyfta opp
Ditt ansigte mot höjden:
O, frukta ej
För ljuset, nej!
I det du finner fröjden!»

Ack! Hvarje dag,
Så vandrar jag
I trädgården och spørjer:
»Hvad bidar du,
Min ros ännu,
Att än i knopp du dröjer?»

Min varma bön
 Blef hörd, fick lön,
 Det späda blomstret skjuter
 På Herrens vink
 Upp i en blink, —
 Jag glädjetårar gjuter.

Så mild och varm
 Till blomstrets barm
 Sköt solens varma strålar,
 Och regnet flöt
 Ur skyn och göt
 Sin skatt ur fulla skålar.

Det blommar nu,
 Så härligt ju;
 Mitt lilla blomster släpper
 Sin ljufva doft
 Från jordens stoft.
 Af fröjd jag händern knäpper.

»Haf tack! O Gud,
 Att på ditt bud
 Rann upp min blomsterstängel!
 Den är min tröst
 I ålderns höst,
 I lifvets sorg min engel.

Alltorp d 27/4 86.

I skogen.

I den djupa furuskogen sitter
 Ensam jag på mossig tufva
 Lyssnande till fågelskarans qvitter,
 Detta oskuldsfulla, ljufva.
 Underbara sånger tona
 Uti skyhög furas krona.

Allt är skönt här i naturens rike!
 Hvert jag vänder än mitt öga,
 Ser jag härlighet förutan like;
 Furor smycka bergen höga,
 Epilobium i häckar
 Stå i blom kring ystra bäckar.

Doften från linneans blomkalk föres
 Uppå vestanvindens fläktar,
 Aftonklockans ljud från fjerran höres. —
 Bin och fjär'lar samla nektar,
 Finkar, trastar skiftvis sjunga
 Känslofullt med menlös tunga.

Med små barr till stacken myror streta,
 Humlor surra ibland ljungen,
 Liten siska synes flitig leta
 Efter frön åt spåde ungen,
 Hvilken uppå grenen vickar,
 Piper och till modern blickar.

O, du spegelklara lilla källa,
 Undangömd af blomprydd tufva!

Jemt du låter dina skatter välla
 Rikligt fram för lam och dufva,
 Porlar sakta, — kan ej annat,
 Aldrig än ditt flöde stannat.

Gerna så, som du jag ville vara
 Dold och glömd af stora verlden!
 Skänka — om jag kunde skänka bara —!
 Åt de små på lefnadsfärden
 Några rena kärleksdroppar,
 Svalkande de späda knoppar.

O, hvad stilla fröjd i skogens gömma!
 Larm och buller här ej störa,
 Ljufva känslor i mitt hjerta strömma,
 Toner ljufva nå mitt öra.
 Upp till englars stjerteringar
 Själens lyftes, som på vingar!

»Om jag kunde, som jag ville, sjunga!
 O, hvad toner» skulle strömma
 Fram i välljudsflöden från min tunga,
 Här i skogens dunkla gömma!
 Liksom förr på hemmets ängar
 Skulle klinga lyrans strängar!

Solen sjunker, dock än purpurflamman
 Silas genom hvalfvet präktigt,
 Jordens prakt och himlens smälta samman.
 Till ett tempel härligt, mäktigt,
 Der Guds kärlek skönt står skrifven,
 Skogen är förvandlad blifven!

Du, som uti verdens hvimmel spanar,
 Söker Gud och fridlös gråter,

Du skall finna under tall och granar
 Lugn och tröst i hjertat åter,
 »Uti marken», säger Herran,
 »Vill jag tala med dig fjerran!»

Stockebäcks üng d 27/6 84.

En vårmorgon.

Nyss uppvaknad morgonen i öster,
 Purpurskyar öfver himlen drar,
 Tusen lärkor re'n med friska röster
 Stämman upp sin lofsång, silfverklar;
 Gökens kuku tonar ifrån granens topp,
 Dimman skingras, solen går i purpur opp.

På hvart grässtrå synas perlor glittra,
 Klara, skimrande i solens ljus;
 Från hvar gren en sångare hörs qvittra
 Ljuft i harmoni med löfvens sus;
 Bäckan hoppar ystert ifrån branten ner,
 Kysser strandens väna ros — far bort och ler.

Sakta öppnar blomman nu sitt öga,
 Tårfylldt riktadt emot ljuset opp,
 Som hon både solen från det höga
 Sända varm en stråle till den knopp,
 Som i mossan saknar detta varma ljus,
 Denna fågelsång och milda fläktars sus.

Ser du ekorren, som lekfull hoppar
 Vig och hurtig uppå tufvan der!
 Nu på marken — nej till trädens toppar

Ilande det uppför stammen bär!
 Se, nu gungar han der uppe högt i sky
 På en gren så lugn och nöjd, så morgonkry!

Broder! Öppna ögat, skall du märka
Kärlek röras i naturens bröst.
Kärlek drillar luftens gråa lärka,
Kärlek hviskar ljuft i vindens röst,
Hopp och *kärlek* le från tufvans späda strå,
Kärlek brusa vågor, som mot stranden slå.

Har du hjerta, som förmår att känna
 O, må då i flammor känslans glöd
 Solen lik, klart lysa, ej förbränna,
 Isen smälta blott! Ty lifvets död,
 Är när känslan kallnat i ett men'skobröst
 Och af kärlek, sol och vår ej njuter tröst.

Alltorp d. $\frac{1}{2}$ 85.

Blomsterplockerskan.

Bland ängens blommor hoppar lätt som hinden
 En flicka med en blomsterkorg på arm;
 Med ljusa lockar leker vestanvinden
 Och skälmskt han blottar fyllig liljebarm.
 Ur hennes ögon blå små englar titta,
 I kindens gropar kärleksgudar sitta.

På tufvorna allt grönskar, blommar, lyser,
 Här sippor, der violer, vifvor små;
 Vid källan der »förgät-mig-ej» ljuft myser,

I vattnets spegel lilla blomman blå
Ser stjernor blinka henne mot så stilla
— Det dina egna ögon är, du lilla! —

Hon graciös för blommorna sig bockar
Och sippor, vifvor och violer blå
Vid sång och dans hon flitigt till sig plockar,
Snart korgen fylles, famnen likaså;
Hon ilar hem, så lycklig, glad i hågen
Och plockar blåklint i den höga rågen.

Af den blir bra en krans att sammanbinda,
Så smyckad korgen skall bli dubbelt skön,
Hon vill densamma omkring honom linda,
Och sätter sig så ned på tufvan grön,
Hon sjunger, binder på sin krans och tänker:
»Den vackra korgen se'n jag Herman skänker!»

»En korg åt Herman!» Ack, så jag kan tänka!
Åt honom, hvilken är så huld och kär,
Hur blomsterprydd och grann min korg må blänka,
Densamma skänkt dock afslag innebär;
Blott *blommorna* han får, men *icke korgen!*
Nej! Nej! Han kunde dö af hjertesorgen!

Bråta d ²²/₁₀ 73.

Bry dig ej derom!

Så mången tunga hal
Med lögner och förtal
Dig lastar fräckt
Och oförskräckt.

Mång' hvassa ögonpar
 Omkring dig ock du har,
 Som finna dig,
 Så underlig.

Att dig jemt klandra få,
 De mycket finna på;
 Allt; allt! Hvar del
 Är rik på fel.

Du kan ej sitta, stå,
 Ej äta, sofva, gå,
 Du gör en bock
 Vid bugning ock.

Ett salt, ett sanningsord
 Du säger högt på jord,
 »Det är en tok!»
 Man skränar klok!

»Han är ett original!»
 — »Det höres på hans tal», —
 ». . . Det synes ock
 Uppå hans rock!» . . .

Låt hopen drifva gäck,
 Gå ärans väg du käck!
 Ej ulfvars flock
 Du öke ock!

Lef du ett ädelt lif!
 Blott sanning hyllning gif!
 Följ pligtens bud,
 Så bjuder Gud!

Allt sant, allt skönt och godt,
— Om stort det är, om smått —
Din hyllning gif
Ditt jordelif.

Om än du ensam står,
Om hån och spott du får,
Ej ändra färg;
Var fast som berg!

Du hvarje godt beslut
Frimodigt före ut!
Ett viktigt är,
Haf karaktär!

Till Herren sätt ditt hopp
Och lyft ditt öga opp!
Var ren och sky
All lastens dy!

Gå modigt blott framåt!
Ej sucka eller gråt!
Gör raskt ditt val
Blif original!

Jag klandrats all min tid,
Nu blifven van dervid
Jag frågar ej
Derefter, nej!

Men! Om ditt pris du hör!
Du djupt dig böja bör,
Och ögat då
Mot jorden slå!

Fiskarhustrun.

Vid stranden sitter hon i bön
 Och spejar utåt vida sjön,
 Som efter nattens storm ej än,
 Har lagt sin våg till ro igen.

Den natt var mörk, den storm var vild,
 I drömmarne en fasans bild,
 Med outsägligt qval, hon såg —
 Ett lik, som djupt bland hafstång låg.

Den storm var vild, och mörk den natt,
 Hon ofta ur sin slummer spratt,
 Hon ej, den arma, mindre led,
 Än maken, som der ute stred.

Nu sitter hon vid stranden der
 Och blickar till de hvita skär;
 Dess bröst af ängslan brista vill,
 Ty makens båt syns icke till.

»O Gud!» hon ber, »vänd rodret så,
 Att båten må ur faran gå,
 Och för den med din starka hand
 Till hemmets kära, lugna strand.

Men hafvets våg mot strand sig bröt,
 Och vinden klagade och tjöt,
 Dess bud hon fattar väl: »din vän
 Han kommer aldrig mer igen.»

Alltorp d. 21/9 86.

"Och aspen skalf."

En afton om sommaren dyster och böjd
 Jag smög mig till källan i dalen,
 Fullmånen spred ljus ifrån himmelens höjd,
 Re'n fågeln satt somnad i alen.
 Och tyst skredo stjernor på himmelens hvalf,
 Ty qvällen var ändad, och natten var half,
 Så mörkt var i skogen, så stilla i lund,
 Ranunkeln vid källan slöt ögat i blund,
 Men aspen skalf!

Blåklockorna slutat att ringa till ro
 Insekternas brokiga skara,
 I vaggande blomkalk sitt nattliga bo
 De bäddat, och trygga från fara
 Der sofvo så ljuft uti nattimman sen,
 Att vakna ånyo vid solljusets sken;
 Ej när eller fjerran förnam jag ett ljud,
 Allt hvilade omhöljdt af nattskuggans skrud,
 Dock aspen skalf!

Se månen och stjernorna alla hur klart
 I källan de skimra och lysa!
 En himmel i vattnet — hur underbart!
 O, kunde likt källan jag hysa
 All himmelens härlighet uti min själ!
 Jag vore då lugn liksom hon, men så väl
 Det är icke, nej! Der är oro och qual,
 Mig är liksom trädet, som står här i dal:
 Och aspen skalf!

O, träd, jag din bäfvan sant anade nog,
 Du mindes den rysliga stunden
 Då uti din stam grofva spikar man slog
 Och människosonen blef bunden,
 Fastnaglad och sargad och slutligen död
 På dig, som med blodet han färgade röd,
 Då darrade himmelen, afgrund och jord,
 En underbar rysning i allt *då* vardt spord.
 Och aspen skalf!

Damsäter d. 8/12 73.

Barnet på heden.

Ute på heden ett barn ser jag tåga,
 Fjerran från boning en vinterqväll grå,
 Fattiga barn, o hur kan det väl våga,
 Nu uti qvällen så ensam der gå;
 Kall är naturen,
 Menniskan, djuren,
 Lida af kölden i timrade hus;
 Snön far på stormarnes vingar kringburen,
 Stjernorna dölja sitt tindrande ljus.

Rasande stormen far fram öfver heden,
 Hvirflar till drifvor den fallande snö,
 Snart syns ej spår af den räddande leden,
 Ensamma barn, du skall stelna och dö.

Dö uppå färden,
 Långt ifrån härden,
 Hemmet, der syskon och moder så kär
 Vänta dig hem, du som ute i verlden
 Betlar det bröd, som er nödtorft beskär.

Ulfven hörs tjuta, sitt lopp skall han rikta
Öfver de snöiga fälten till dig!

Skynda! Med lifvet du eljes får plikta!

Ila, fast tung är din villande stig!

Hemmet det kära,

Vinkar helt nära!

Skynda ditåt! Ack med ilande fart!

Himmelens englar dig vägen skall lära;

Ila! Du uppnår nog boningen snart!

Snart dock den lilla i drifvorna dignar,

Vinden om henne drar snötäcket kring,

Frigjord från nöden, Guds nåd hon välsignar

Fröjdfull uti englasyskonens ring.

Fädernehuset,

Saliga ljuset,

Himmelska hemmet hon fann hos vår Gud,

Ännu hon minnes dock hemmet i gruset,

Flyger dit ned med hugsvalelsens bud.

Börrum d. 10/8 74.

Kom!

Sångmö, kom och låt oss sakta gunga

På fantasiens våg till minnets ö!

På glada färden låt oss enkelt sjunga

Små visor, att oss ljuft förströ!

Hvad gör, om vi ej följa konstens lagar,

Om ej vår sång den rätta skalan kan,

Om den kritiken icke stort behagar,

O tänk, om den ett men'skohjerta vann.

*

*

*

Ljufva tro! Min barndomstro, du lifve
 Ännu, som fordom, hjertats känsla opp!
 Barnatro! Min enda tro du blifve,
 Du, som gaf visshet åt mitt sköna hopp;
 Du tydning gaf åt mina längtans drömmar,
 Du sanna friden skänkte mig,
 Allt skönt, allt godt, som ur Guds hjerta strömmar,
 Jag egde, ty jag egde dig.

Ja kom! O kom!

Ljufva hopp! O låt min själ få hvila
 I ljusets salar, der du mot mig ler!
 Kom och låt oss genom rymden ila
 Dit upp och se, hvad här ej dödlig ser!
 O, engel, är det sant, hvad som du målar
 För mig der bakom ljusblå sky?!
 Säg, är den himmel min, som mot mig strålar?!
 Kom låt oss dit tillsammans fly!

Ja kom! O kom!

Ljufva frid! O kom till hjertat åter
 Och gjut ännu, som uti barnaår,
 Friden dit, ty fridlost nu det gråter,
 Vid minnet af sin flydda sälla vår!
 O, låt mig fälla, än en gång i tiden,
 I orons verld en glädjens tår,
 Förrän min lefnadstimma är förliden.
 O söf och läk mitt hjertas sår!

Ja kom! O kom!

Kärlek kom! Du själens fröjd och lycka,
 Dess upphof, lif, dess suck och andedrägt
 Kom! Ack kom! Och skönt mitt hjerta smycka!
 Upptina isen med din varma fläkt!
 Kom! Lär mig älska såsom Han, den ömme,

Som gaf sitt lif för syndig verld!
 Hans kärlek djupt uti mitt bröst sig tömme,
 Och brinne varm på hjertats härd!
 Ja kom! O kom!

Damsätter d. 18¹² 73.

Sönderbrustna strängar.

Dystra skuggorna sänka sig neder,
 I verldsstaden lyser dock skimrande gas;
 Lyxens skiftande alster der breder
 Till gatan sin prakt genom slipade glas.

Tankfull följer jag strömmen i qvällen
 Och ser på dess äflan — på intet — på allt.
 Plötsligt stannar jag. Stödd emot hällen
 Af trappan till slottet, satt blek en gestalt.

Konstlös harpa låg lutad mot barmen,
 Halft blottad den lyste, som marmor så hvit,
 Vissnad, domnad, utmerglade armen
 Nedhängde vid sidan af trasgrann habit.

Nyss dess fingrar på strängarne lekte
 Vid sång, som till lyssnande skarorna ljöd;
 Ej man märkte, när härligt den smekte,
 Att sångerskans hjertsträng då brast uti död.

Bleknadt anlet', det egde i döden,
 Än kvar sina sköna, förtrollande drag,
 Härjad af stormen och bleknad af nöden,
 Än »Napolis blomma» var full af behag.

Säg! Hvi kom du från solklara stränder
 Hit upp till den frusna och dimmiga nord!
 Kalla hjertan och kallare händer
 Dig mötte beständigt på främmande jord.

Re'n vid vaggan stod grinande nöden!
 Se'n eländet troget har följt dina fjät,
 Der på trappan i tidiga döden,
 Än grinar emot dig, förkrossade, det.

Genom gatornas dimma har klingat
 Din sång och ditt harpospel ljuft mången gång,
 Knäckta människoblomma, nu svingat
 Har anden ur stoftet, nu slut är din sång.

Lifvets Herre dig kallat, du svingat
 Till ljufvare strand nu från kyla och natt,
 Sjung der uppe! Här har nu förklingat
 Ditt »Bella Italia», sprittande gladt.

Nu från barmen den kalla, utsjungna,
 I gatan föll harpan. I strängarne ljöd:
 »Bella Itali . . .» — och söndersprungna
 De lågo der ock till förgängelse, död!

Alltorp d. 7/1 87.

Till solen.

(I solnedgången.)

Än voro öde
Rymdernas verldar,
De dansande klot,
Ljus till de döde
Från solarnes härdar
Ej strålat dem mot.

Jehova sade:

»Varde nu ljuset!»

— »Och si, det vardt ljus!»

Mörkret sig lade
Djupt ned i gruset,
Der fick det sitt hus.

Kom uti vågor
Dallrande eter
Från herskarens hus,
Utaf dess lågor
Stjernor, planeter
Gafs värme och ljus.

Solen sig höjde
Upp uti öster
I glänsande skrud.
Verldar sig böjde,
Otaliga röster
Högt prisade Gud.

Illat sin bana
Har hon allt sedan
En strålande värld;
Bäfvande spana
Menniskor sedan
På hennes färd.

Strålarne varma
Jorden hon sänder,
Som sekler hon gjort.
Ser till den arma,
Lifvet upptänder
I smått, som i stort.

När hon i öster
Börjar sin bana,
I vester går ned,
Himmelska röster
Skapelsen mana:
»Fall ned och tillbed!»

Vår efter vårar
Blommor hon väcker
Ur jordenes barm;
Isen till tårar
Smälter och bräcker
Dess stråle så varm.

Väckt har till sånger,
Kärlekens fester
Dess dallrande glöd
Tusende gånger,
När uti vester
Hon sjunkit så röd.

Om hon ej sände
 Ljus från det höga
 Och värme oss gaf,
 Blef hvart vi vände
 Natt för vårt öga,
 Vår jord blef en graf;

Fåglarnes qvitter
 Örat ej smekte,
 Ej blomstrande kind,
 Vågornas glitter
 Skönt icke lekte
 På sjö, rörd af vind.

Sol, allt lifs moder,
 Allherskarinna!
 Brinn, skapa och brinn!
 Ljus uti floden
 Till verlden låt rinna
 År ut och år in!

Glänsande strålar
 Nu uti qvällen
 Du sänder, o sol!
 Härlig du målar
 Himmelska pellen
 Från pol och till pol!

Stunderna ila,
 Strålen den sista
 Nu skimrande ler.
 Allt går till hvila,
 Alla utbrista:
 »Hur skön hon gick ner!»

Allt i naturen
 Beder och hvilar,
 Hur tyst ej ett ljud;
 Min själ liksom buren,
 På vingar nu ilar
 Till sin sol — till Gud.

Nääs d. 27/7 86.

Mors dödsstund.

I sorg var jorden klädd, ned solen skred,
 Tyst skogen stod, så dystra träden alla,
 Blott vissna löf från qvistarne sågs falla,
 Och tunga föllo regnets droppar ned.

Dock plötsligt sågs på skyn ett purpursken
 Den vestra horisonten härligt blänkte
 Och genom tårarne, som molnet stänkte,
 En flamma utgöt sig så ljus och ren.

Samtidigt ljud i luften ljuf en sång
 Lik den, som sabbatsklockan härligt klingar,
 Jag hörde öfver mig, som sus af vingar,
 Förundrad stod jag stilla i min gång.

Jag skälfde, jorden höll min fot i band;
 — Då var det underbara tecknet svunnet,
 Det klara skenet slocknadt och utbrunnet —
 Och skumma, öde lågo haf och land.

Visst himlen sedan varit klar och ljus, —
 För mig den är dock grå allt se'n den dagen,
 Då hjertat, som för mig slog varmast slagen,
 Tog afsked, brast och myllades i grus.

Alltorp d. 18/11 86.

Vid min moders graf.

Här är rummet, der du hvilar
 Hulda moder uti ro,
 Skuggadt är af tårepilar
 Ljuft ditt stilla, tysta bo;
 Ingen grafvård uppå kullen
 Säger mig du hvilar här,
 Dock jag vet att uti mullen
 Här du gömmes, moder kär.

Ack, jag mins en aftontimma!
 Solen sjönk i hafvets våg,
 Blott en bleknad purpurstrimma
 Långt i vester än man såg;
 Tyst och sakta efter bären
 Ut från staden hit jag gick,
 Utför kinden het rann tåren,
 Skymmande mitt ögas blick.

Här var målet, här din kista
 Sänktes i den öppna graf;
 Hjertats kamrar ville brista,
 Ögat inga tårar gaf;
 Stödd vid stammen här af almen,
 Rörd jag hörde Herrans ord,
 Lyssnade till sorgepsalmen
 Och vardt ensam nu på jord.

Evigt tack, o moder, kära
 För din ömhet emot mig!
 Största konst, att dö med ära,
 Du mig lärde; törnströdd stig
 Lifvet här må gerna blifva,
 När det en gång är förbi,
 Gud skall oss hvarandra gifva,
 Mor, då råkas åter vi!

Ljuf är nattens ro! Hvad lycka!
 Tidens bördor och bestyr
 Ej mer kännas tungt oss trycka,
 Frigjord själen uppåt flyr
 Till de evigt sälla landen,
 Dem hans längtan sträckt sig mot,
 Salig der på andra stranden,
 I sitt hem bland stjerneklot.

Stormig höstnatt var, o moder,
 Seglingen på lifvets haf,
 Herren satt vid båtens roder,
 Derfor gick den ej i qvaf;
 Trofast du på lifvets stjerna
 Blickade, — din aftonstund
 Lyste hon dig hem — och gerna
 Slöt du ögat då i blund.

Kärlek fick jag in i döden,
 Oförändrad, sann och ren;
 Ut i glädjen som i nöden
 Lik Guds egen klart den sken;
 Så mig älskat sedan ingen,
 Ingen så mig sträckt sin famn,
 Ingen än på jorderingen,
 Så har talat ut mitt namn.

Tung var smärtan, het föll tåren
 För ditt barn; ack mången gång
 Glömde det i lefnadsvåren
 Bort de goda råden mång'.
 Dagens möda, nattens vaka
 Glömdes dock för älskad pilt,
 Allt för honom du försaka,
 Lifvet sjelft du gerna spildt.

Och du gaf, men intet åter
 Fordrade för allt du gaf,
 Tröstar, glömmet och förlåter
 Från min vagga till din graf;
 För de goda frön du sådde,
 För din kärlek, stor och rik,
 Löna dig jag ej förmådde;
 Löne Gud i himmelrik!

Första bön jag lärde stamma,
 Första tanken, som jag tänkt,
 Första kärleks rena flamma,
 Hulda moder du mig skänkt!
 Första maning till det rätta,
 Älska Gud, min fosterjord,
 Sanning, frihet, dygd, allt detta
 Lärde du med verk och ord!

Signad vare du, o moder!
 Se, vid grafven barnet står,
 Sötma uti tårefloder
 Vid ditt minne, än det får,
 Ack med famnen sträckt mot kullen
 Ropar fåfångt det ditt namn!
 Kyssarne det ger åt mullen
 Värma ej din kalla hamn.

Nej! Men sonlig kärlek böjer
 Knä på kullen, rörd och ber,
 Tron och hoppets bön han höjer
 Upp till Gud, som hör och ser:
 »Uti paradiset lunder,
 I din himmels klara ljus,
 Efter årens få sekunder
 Oss förena i ditt hus!»

Linköping d. 22/7 85.

Önskan.

O, om jag nu i lifvets höst,
 Liksom i barnaår,
 Än kunde vid min moders bröst
 Få gråta blott en tår!

Och få en blick, en enda blott,
 Lik den hon gaf mig då,
 När sorg är tung, hur hjertegodt
 En modersblick att få!

Jag gånge lefnadsfröjden min,
 Om vid min moders bröst,
 Jag efter gråt fick somna in,
 Och känna frid och tröst.

Der drömde jag så mången dröm
 Så djerf, så underbar,
 Och när jag vaknade, hon öm
 Dess mening tydde klar.

Der lärde jag till stjernor se,
 Och på Gud Fader tro,
 Der fick jag tröst i allt mitt ve,
 Der njöt mitt hjerta ro.

Jag drömmer ofta att jag står,
 När månen skiner matt,
 Vid hennes graf i stilla natt
 Och gjuter sakna'ns tår.

Ibland den hvita snön så skönt
 Betäcker kullen då;
 Än åter smyckas den af grönt,
 Och blyga blommor små.

Och hvarje dag, jag då mig ser
 Vid kära kullen stå,
 »O Gud låt mig», så hjertat ber,
 »Till sist här hvila få!»

Alltorp d. 29/3 86.

Till M . . . a.

Som blomman älskar solens ljus,
 Som fågeln milda fläktars sus,
 Som hjorten källans klara ström,
 Så är min kärlek djup och öm.

Tångsäter d. 20/5 78.

Var stilla mitt hjerta!

Äck, ingenting jordiskt kan läka de sår,
 Som svida alltjemt i mitt hjerta,
 Och fåfängt jag gjuter min brännande tår,
 Den lindrar dock icke min smärta.

Jag mins dock en tid, då jag grät blott af fröjd
 Och kärleken kyste bort tåren,
 O, huldaste moder, hur säll och förnöjd
 Jag var i de spädnare åren!

Du lärde mig händerna knäppa till bön,
 Och stafvade orden de höga;
 Till Fadren der uppe i himmelen skön
 Du lärde mig lyfta mitt öga.

Jag beder dig, moder, till barnet se ned,
 Som fridlöst nu dväljes i världen,
 Det kan icke bedja, ack, moder kär, bed
 Äck, lär det som fordom än orden!

Jag har ingen ro, ingen frid eller tröst,
 Lik sårade svanen på hafven,
 Jag sjunger min smärta med klagande röst,
 Och ro först jag finner i grafven.

Var tyst dock mitt hjerta, var tåligt, var nöjdt,
 Dig Herren i kärlek blott pröfvar!
 Han ser att ditt sinne till jorden är böjdt,
 Han derför dig glädjen beröfvar.

Så lid då, min ande, ännu liten tid,
 Brist, hjerta, af sorgerna icke!
 Var tåligt och lugnt uti jordlifvets strid
 Du trofast mot himmelen blicke!

Här nere du sofras, oroliga själ,
 En gång blifver luttringen ändad!
 Der ofvanom molnen du får det så väl,
 Der blir du af salighet bländad.

Ja, åter en gång äfven du finner fröjd
 Hos moder din kära och såta,
 Hos henne, hos Gud upp i himmelens höjd,
 Der kan du af fröjd åter gråta.

Alltorp d. 29/4 76.

De varma vantarne.

Min moders hand har garnet spunnit
 Till vantarne i hand jag har,
 Hvar tråd emellan hennes fingrar runnit,
 Och sjelf hon stickat dem till par.

Jag fick af henne dem som gåfva
 Vid hemmets härd en juleqväll,
 Jag var då barn, men glömde sofva
 För er skull natten om så säll.

I varit med i ras och fejder,
 I skog, i mark, på land och sjö,
 I följt mig bort till fjerran nejder,
 Att skydda mig för köld och snö.

Nu ären I för små till handen
 Och kunnen mer ej värma den,
 Dock än I värmen hjertat, anden,
 Med minnen sedan längese'n.

O, kära par, små röda vantar!
 Hur varm jag är, när er jag ser!
 För andra icke värda många slantar,
 Jag hoppas få behålla er!

Alltorp d. 16/6 85

Ensam.

Vi seglat redan mil från land,
 Försvunna voro ö och strand,
 Då höjde sig ur hafvet opp
 En klippa kal med taggig topp.

Från henne, sköljd af hafvets skum,
 Mång' spets sig höjde dyster, stum,
 Liksom ett bleknadt jätteben. —
 Jag aldrig sett så öde sten.

Af växtlighet var ej ett spår,
 Ty girig hade år från år
 Hafsvågens dyning slickat ren
 Från jord och grus den glatta sten.

Härute under svunnen tid
 Hon stått och sett på vågors strid,
 Och lyssnat uppå vindens sång,
 Och dervid darrat mången gång.

Hon stått der naken, blott och bar,
 I höst och vår den arma qvar,
 Hos henne ingen blomma log,
 Och fågeln ingen drill der slog.

Ej vinterns skära silfverkrans
 Dess hjessa smyckat med sin glans,
 Den soptes bort af vinden vred,
 Den gled ifrån dess panna ned.

Ej men'skobarn sin fot der satt
 På klippan arm, nej dag och natt
 Hon ensam, öfvergifven stått.
 O, hårda öde, bittra lott!

Blott tröttad svala, på sin färd
 Från norden till den södra verld,
 Här hvilat ut en liten stund
 Och slutit ögat uti blund.

Ett ensamt vordet lif — hur hårdt,
 Hur armt och dystert, tomt och svårt!
 Så ensam står på lifvets haf
 Från vaggan mången till sin graf.

Alltorp d. 25/9 86.

Barndomstoner.

Min tanke ilar
 Till hemmets härd,
 Ej trött han hvilar
 På denna färd.
 Nej, högtidsstunder,
 Han har derunder,
 Ty kär är färden,
 Och friskt sig ter
 Från barnaverlden,
 Som fridfull ler,
 Månget älskadt minne.

I höga salen
 Ej vaggan stod;
 I låga dalen,
 Vid stilla flod,
 Såg först mitt öga
 Vår himmel höga,
 Såg detta land
 I Höga Norden,
 Hvars fria strand
 Af Östervåg
 Fannas ömt och trofast.

I stjerneqvällen,
 Vid morgonljus,
 De kära ställen

Kring hemmets hus
Jag aldrig glömmet!
Nej, hvad jag gömmer,
Bland lifvets skiften
I hjertat här,
Allt intill griften
Det dessa är!
Du sköna jord
Har ej trakt så älskad!

Jag såg vid stranden
På elfvors dans,
När purpurbranden
I vester fans;
Såg himlabågen,
Djupt ned i vågen,
Såg med mitt öga,
Der Neckens tron
Bland klippor höga;
Och mången ton
Från hans fiol
Nådde piltens öra.

Mer ljuf att höra
Ej fans musik,
Än när mitt öra
Vid stilla vik,
Tjust näktergalen,
Djupt gömd i alen,
Fick höra sjunga
Sin friska sång,
Då pilten unga,
Ack mången gång
I drömmar satt,
Lyssnande vid stranden!

Hvar drill, hvar skala
Var ny och skön;
Och tycktes tala
Till Gud en bön!
I blomstersalen,
Den väna dalen,
De toner rena
I qvällen sen'
Skönt ljödo lena
Hvarenda en
Och smögo frid
I mitt hjertas kamrar!

Så långt mitt minne
Vill forska än,
Var jemt mitt sinne
Naturens vän,
I skogens gömma,
Der fick jag drömma;
Till hafvets bölja
Min längtan såg,
Jag ville följa
Dess blåa våg
Till fjerran land,
Vaggad på dess armar.

Då hafvets spegel
Jag skåda fick
Och skepp med segel,
Min häpna blick
Af undran glödde,
Mitt hjerta blödde
Och lös från handen,
Som ledde mig,
Jag sprang till stranden,

Så underlig,
Och såg långt bort
Himlen stå i vågen.

Jag sedan drömde
Om havvets våg,
Och aldrig glömde
Den syn jag såg,
I nätter långa,
I dagar många,
Jag den förvara'
I hjertats djup,
Och att få fara
Med segelslup
På stormig sjö
Var min enda tanke.

Och när omsider
På stilla elf
Min båt framglider,
Rodd af mig sjelf.
När sjelf jag styrde,
Då vågor yrde
Sitt skum kring stäfven,
Och förlig vind
Den hvita väfven
Utspände trind,
Hur glad jag var,
Flygande på vågen!

Näst friska brisen,
Att segla för,
Var blanka isen,
— Du vet hvarför! —
Jag stålsko spände

På fot, och rände
 Lik storm, som svingar
 Från fjellen ned
 Med lösta vingar!
 — Så var min sed —
 Som Fritiof, förr
 På Sognefjord, flög jag!

Från höga branter
 Min kälke for,
 Från afgrundskanter,
 — Der döden bor —
 Från högsta höjden,
 Var största fröjden
 Att kälken gifva
 En fart så stor,
 Att utför drifva
 Lik blix jag for.
 Då yrde snön
 Kring slintande medar!

I lifvets strider
 Man dignar trött,
 Om flydda tider
 Man drömmer sött,
 Och barnatiden
 Med oskuldsfriden,
 Hur ljuft att tänka
 På den ibland,
 Hvad stjernor blänka
 Från denna strand!
 Hvad stilla frid
 Hvilas skönt der öfver!

Blommans bön.

Liten blomma ibland säden står,
 Oskuldsfull sin blick mot himlen slår
 Och ur hjertats djup så ber:
 »Se, o Gud, till rågen ner!»

Himlen mulnar till — den nyss var klar. —
 Hagelskuren öfver fältet far:
 Blommans veka stängel bröts,
 Och dess blåa öga slöts.

Men på knä hon ödmjukt hviskar då:
 »Gode Gud, låt rågen växa få!
 Jag är nöjd att dö nu strax;
 Skona blott de späda ax!»

Säkert hörd blef lilla blommans bön
 — Solen sken snart åter varm och skön, —
 Skogar, ängar, fält och berg
 Strålade i hoppets färg.

Brutna blomman, som för säden bad,
 Gömde jag emellan bibelns blad,
 Der hvar dag jag henne ser,
 När till blommors far jag ber.

Alltorp d. 2/9 87.

Den förnöjde.

En qväll jag utgick för att promenera
 På gatorna uti vår vackra stad,
 På stora bron, der mötte jag, bland flera,
 En man, som skyndade framåt så glad;
 Hans ögon strålade af fröjd,
 Hans läppar muntert logo, myste,
 Han var så glad, så hjertligt nöjd,
 Belåtenheten riktigt lyste.

Hvad hade händt den unge mannen? Gissa!
 Männ' arf han fått, männ' till sin fästmö lopp?
 Männ' gjort en vinst? Beprydts med vasatrissa?
 Kom från en sexa, mätt till själ och kropp? —
 Nej, intet af allt detta kom
 Vår man att nu af lifslust spritta,
 En annan var den orsak, som
 Kom glädjens skalk vid mun att sitta.

Förtal om en god vän han sammansmidit
 Och nitiskt utspridt det i staden se'n,
Han hört nu nyss detsamma hur det glidit
 Utöfver läppen på en *annan* vän,
 Och *sjelf han trott det*. O, hvad fröjd!
 Hans läppar muntert logo, myste,
 Han var så glad, så hjertligt nöjd,
 Belåtenheten riktigt lyste.

Alltorp d. 31/12 84.

Till min fästmö.

O måtte, min älskade flicka,
 Vår Gud oss ledsaga i frid!
 Samt nåd och barmhertighet skicka
 Till oss under jordlifvets strid.

Bland lefnadens vexlande öden,
 Må kärleken, hoppet och tron
 I lyckan, i sorgen, i nöden,
 Oss fostra för himmelens zon!

Det sanna, det goda, det sköna,
 Må dessa blott skänka oss fröjd!
 Om verldenes otack vi röna
 Med Guds frid man lefver förnöjd.

Må lifvet i kärlek förrinna
 Allt framgent till lefnadens qväll!
 Må sorger och sjukdom ej hinna
 Vårt lugna och fredliga tjäll!

Ja, måtte Guds englar ledsaga,
 Oss båda till himmelens strand,
 Och rikta hvarst steg, som vi taga
 Dit uppåt! Dit hem till vårt land!

Då skola vi lyckliga vara
 Och lefva hvarandra till fröjd,
 Och sist en gång lyckliga fara
 Till vännen i himmelens höjd.

Tårar och perlor.

En gång uti perlsmyckad skimrande skrud
 Med myrten i håret, som strålande brud
 Jag såg dig till altaret träda.
 Hur ljust var ditt öga, din panna hur skön
 När der vid *hans* sida du nedsjönk i bön,
 Hopknäppande händerna späda.

Dig varnade tyst jag vid pelaren då:
 »Ej alltid på rosor här vandra vi få,
 Långt oftare törnet oss sårar;
 På jorden hör sorgen till människans lott,
 Den lycka du känner kanhända flyr bort,
 Och perlorna blifva blott tårar!»

I dag uti sorgdrägt vid altaret böjd,
 I tårar till Gud upp mot himmelens höjd,
 Ditt öga förkrossad du vänder;
 Din kind är så blek och så isände kall,
 Och tårar der strömma i svall uppå svall
 Och tröslös du vrider nu händer.

Förtviflade hjerta! Fast *honom* i jord
 Man nedmyllat nyss, hör ett tröstande ord,
 Jag fått det af himmelens ärlor:
 »I sorgernas natt, höj till Herren din röst!
 Och Herren skall komma med ljus och med tröst,
 Och tårarne samla som perlor!»

Alltorp d. 20/9 86.

Julbilder.

1. Barnets dröm.

Gifs väl en fröjd så stor, så säll,
Som barnets dröm om juleqväll?

Om än der ute stormen går,
Om sträng och kall han rutan slår;

Om hon är täckt af isen klar,
Om luften töckenspöken har;

Om i natur'n är ofrid blott,
Så slumrar barnet fridfullt godt.

Ja, trygt det är, ty ljusets makt,
De goda englar hålla vakt.

Hvar engel hviskar huld och öm:
»Dig barn ej stormen når; sof, dröm!«

»Din vintertid är fjerran än
Njut vårens glädje, lilla vän!«

»Dröm om din gran, som härligt brann
Och allt som du vid henne fann.»

»I morgon får du i Guds hus
Se skimra ännu flera ljus.»

»Får då uti din nya drägt
Med oss gå dit och se allt täckt.»

»Då skogen står med rimfrost full
Och gnistrar skönt i solens gull.»

»Se'n får du bullar, russinstrut
Och annat godt, när det tar slut!»

Så hviska de, och barnet ler
Mot hvarje engel, som det ser.

En genie står på sängens karm
Och sträcker mot det ljuft sin arm.

En räcker bilderboken fram,
Och pekar på Guds rena lam.

Och de kring hufvudgården stå.
De börja ljufligt sjunga då.

Och barnet sjunger, barnet lyss',
Och ger det rena lam en kyss.

Alltorp d. 22/12 86.

2. Villes julklapp.

Liten pilt på bädden låg,
Kämpande med plågor,
Bröstitet häfde våg på våg,
Ögat brann i lågor.

Så han legat veckor tre
 I sin säng, den lille,
 Bedt så ömt: »Gud till mig se!
 Hjelp mig, stackars Ville!»

Fattig enka, gossens mor,
 Hvilans ro försakar;
 I sin sorg och smärta stor
 Hon vid bädden vakar.

Julens fest stod nära på,
 Ville kom att tänka:
 »Nu kan mor ej julklapp få,
 Ingen kan jag skänka.»

»Ack, om jag fått vara kry,
 Visst jag skulle slöjdat
 Mor en pall, en fin, en ny!
 Den nog henne fröjdat.»

»Kanske ock jag hunnit få
 Färdigt träget rara,
 Om jag blott fått hålla på,
 Att i slöjdskol'n vara.»

»Om jag kunde hitta på
 Något mer att skänka!
 — Jo, jag vet hvad hon skall få!
 Att jag förr ej kunnat tänka!

Doktorn ordinerat har
 Bittra droppar taga,
Utan bit jag in dem tar,
 Nog kan jag fördraga!

»Ja, hvarenda sockerbit
 Af den snälla, ömma,
 Söt och rar, som glänser hvit,
 Vill jag gömma, gömma!»

Se'n hvar gång sin sked han tog
 Glad emot och tömde;
 Bittert var det, men han log,
 Fick sin bit och gömde.

Tindra klara juleljus:
 »Gud är men'ska vorden!»
 Jublas uti hem och hus,
 Än en gång på jorden.

Äfven fattig enkas tjäll
 Liten julgran hyste.
 Denna signade Guds qväll,
 Som i rummet lyste.

Ville än på bädden läg,
 — Bättre var han föga —
 Oafvändt på ljusen såg
 Strålände hans öga.

Modren läste högt och klart
 Uti bibeln kära,
 Om Guds rådslag underbart,
 Vår försoningslära.

När hon knäpte boken se'n
 Hop och hämdren samman,
 Bad sitt »Fader vår», då sken
 Ur dess öga salig gamman.

Ville nu sin strut framtog
 Och till modern sträckte;
 Lik en engel gladt han log,
 När han fram den räckte.

»Mottag, mamma», så han sad',
 »Lille Villes gåfva,
 Om den dig gör hjertegläd,
 Vill jag Herren lofva!»

Modern tog sitt barn i famn,
 Bådas hjertan brunno
 Af en julfröjd utan namn,
 Bådas tårar runno.

Alltorp d 19/4 86.

3. Sparfvens bön.

I juletid,
 Till fönstret mitt
 Kom liten sparf,
 — En liten slarf —
 Och sjöng: »Qvivitt,
 Qvivitt, Guds frid!»

»Qvivitt, qvivitt!»
 — Så sorgligt ljud —
 »Jag hungrar så!
 Ack, låt mig få
 En smula bröd,
 Min vän, af ditt!»

»Den hvita snö
 Betäcker kall,
 Båd' land och sjö!
 Ej fins ett frö,
 Jag stelna skall!
 Af hunger dö!»

»Ack, hör min röst
 Qvivitt, så matt,
 Jag piper nu,
 Men hjälper du,
 Jag qvittrar glad
 Ur tacksamt bröst.»

Korn ströddes ut,
 Hans klagolåt
 Blef bytt i fröjd
 »Qvivitt!» Så nöjd
 Han sjöng, han åt,
 Och flög till slut.

Din julefröjd
 Blir större, märk,
 Om sparfvar små
 Du tänker på.
 — Allt kärleksverk,
 Gör själen nöjd. —

Alltorp d. 10/11 86.

4. Gamla Annas jul.

Ensam i en ringa stuga
 Uti skogen bodde Anna,
 Djupt i dörr'n man måste buga,
 Att ej stöta der sin panna.

Men hur snygt det var der inne
 I den gamlas trefna hydda,
 Allt bar spår af ordningssinne,
 Och om bättre dagar flydda.

Nu var juleqvällen inne,
 Allting skuradt, fejadt, dammadt,
 Anna sitter, nöjd i sinne,
 Fin, med silfverhåret kammadt.

Spiseln struken är med krita,
 Och på hällen brasan sprakar,
 Fönstret har gardiner hvita,
 Och två ljus i messingsstakar.

Liten julgran står på bordet,
 Ljus den eger endast trenne,
 »Böckers bok» med gudaordet
 Ligger öppen under henne.

Stilla julfrid ler härinne;
 — Toppens ljus nu Anna tände, —
 Detta brann till *barnets* minne,
 Hvilket Gud af nåd oss sände.

Högt från gummans läppar ljuder:
 »Sonen ifrån Fadren runnen,
 Kommen är, och nåden bjuder,
 Nu förlossningen är vunnen!»

»Tack, Gud Fäder, att du sände
 Ende Sonen hit till jorden;
 Våra synder han afvände,
 Nu din himmel vår är vorden!

»Kom, o Jesu, till mig arma!
 Bygg och bo uti mitt hjerta!
 Syndfullt är det, dig förbarma!
 Två det rent från all dess svärta!»

Tvåan klart nu äfven brinner,
 Men en tår i ögat sitter,
 Qväller utför kinden, rinner
 Gamla spåren, salt och bitter.

Det var *makens* ljus, som tändes,
 Hans, som hvilade i jorden,
 Svårt för hjertat sakna'n kändes,
 Tungt är ensam gå på jorden.

»Anders! Vän från barndomsdagar,
 Hulda make! Se jag gråter,
 Dock när Herren Gud behagar
 Hemta mig, vi träffas åter.»

»Ack, jag mins den sälla dagen,
 Då, som äkta par vi togo
 An vårt torp här uti hagen,
 Och med hopp till Gud dit drogo!»

»Hur du knogade i skogen,
Högg och kolade mång' mila!
Efter blott få timmars hvila,
Friskt din slaga ljud på logen!»

»Nog jag sträfvade, jag äfven,
För vårt hem, vår bergning knappa,
Och jag dunkade i väfven
Eller spann, höll rent och lappa.»

»Af omsorgerna de våra
Tog du på din del att bära,
Salig gubbe jemt det svåra,
Och du redde allt med ära!»

»Ack, jag minnes glädjen, fröjden,
När Karl Johan vår såg dagen!
Hur du »lyften» upp i höjden,
»Kysten», utaf fröjd betagen!»

Nu det tredje ljuset glimmar,
Tändt af gamla modershanden,
Men den tår ur ögat simmar,
Håller på att släcka branden.

Det var hans, var *sonens* — sörjdes
Ock som död af modershjertat.
Intet, intet hördes, spörjdes,
Intet om sig han berättat.

»Signe dig mitt barn, du kära,
Hvar du än må finnas sedan!
Lefver du! — Lef Gud till ära!
Död! — Jag allt förlåtit redan!»

»Tom blef stugan, tomt mitt hjerta,
När du afsked tog vid färden
Till Amerika. En smärta
Knappt så svår, jag känt i verlden.»

»Blott när Anders på sitt sista
Afsked tog och ögat lyckte,
Då mitt hjerta ville brista,
Då var bittrare jag tyckte!»

»Ljusen brinna, tindra klara,
Men jag glömmer Gud att lofva,
För hans stora julegåfva,
Jesusbarnet underbara!»

Högt och sakta läste gumman
Nu kapitlen första, andra
Af Sankt Lukas. Hufvudsumman,
Genom tron till hjertat vandra.

När hon der vid boken sitter,
Är hon vacker till att skåda,
Brasans eld och ljusens glitter,
Skeno mildt i rummet båda.

Bäst hon läste, dörren smyger
Upp! Till modershjertat ömma
Gråtande Karl Johan flyger,
Och får der sitt hufvud gömma.

Hållande hvarann i famnen
De hvarandras drag beskåda,
Hviska åter ömma namnen
Och af fröjd sist sjöngo båda:

»Ära vare Gud i höjden!
 Frid på jorden! Menniskorna
 En god vilje! Julefröjden
 Njuta vi den himlaborna!»

Alltorp d. 20/2 87.

5. Vid julgranen.

(Vid en barnfest.)

Se ljusen tindra klart i qvällens stund!
 O, fröjden eder, barn, af hjertans grund!
 Och sjungen Jesu pris, som kom hit ned
 Och tog på sig vår synd och straffet led!

Till minne af hans födelse vi se
 De klara ljusen i vår gran nu le.
 Han kom till mörka jorden, spridde ljus
 Af klara ljuset från Guds Faders hus.

Kring granens fot vi många gåfvor se
 Dem barnet Jesus vill åt barnen ge,
 Det barnet — födt i Bethlehem i natt —
 Dock är vår allra bästa juleskatt.

I våra hjertan är det skumt ännu;
 Ack, Herre, öppna dem för ljuset du!
 Du kommit att oss frälsa, tag vår hand,
 Och led och lys oss hem till ljusets land!

Vår resa dit är svår och lång,
 Och farlig vägen, porten trång,
 Men om du Herre hjälper, står oss bi,
 Det sälla målet uppnå lyckligt vi.

Må hvarje litet ljus på granens gren
 För oss en stjärna blifva, i hvars sken
 Vi på vår väg må lysas, ledas än,
 Som fordom stjernan för de vise män!

Ja, Jesus, barnavän, var med som gäst
 Hos oss vid denna jul- och barna-fest!
 Låt våra hjertan blifva krubban der
 Du vid vår julpsalm hvilat, Herre kär!

Tänk Herre uppå fattigmannens hus,
 Der ej det finnes något enda ljus!
 Låt kärleksfulle dit de englar små
 Med julefrid och klara stjernor gå.

Se till den rike, som i upplyst sal
 Blott känner i sitt hjerta mörker, qual,
 Tag bort det onda, som hans inre tär!
 Låt honom smaka ock, hvad julfröjd är!

På jordens vida rund hvartenda hus
 Välsigna Gud med fröjd och frid och ljus!
 Var städse med oss under lifvets lopp
 Och för oss sist till himlens julfest opp!

Se alla vackra ljusen brinna klart!
 De blinka som små stjernor underbart!
 Nu jubelsången ifrån stora, små
 Från *allas* hjertan må till himlen gå!

Alltorp d. 1/10 87.

Salome.

En fridfull afton satt Johannes' moder
 Vid sjön Genesareth och såg
 Hur vesterens flammor, molnens purpurstoder,
 Sig speglade i insjöns våg;
 Lik en blå ofantlig degel,
 Fyld med guld, låg hafvet der,
 Intet enda snöhvitt segel,
 Syntes fjerran eller när.

Med andakt blickade hon ned, hur lyste
 I degeln rikedom och glans,
 All himlens skönhet också vågen hyste,
 Dock visste hon ej att den fans
 Speglad i dess klara bölja,
 Ej att någon såg den på,
 Kunde fåfängt himlen dölja,
 Men hon egde den ändå.

Förlorad uti sköna känslor glömmer
 Sig Salome vid stranden qvar;
 I hennes själ, som ock en himmel gömmer,
 Dess större skönhet speglad var;
 Kom då Zibdai: »Hustru kära!
 Hvarföre så tankfull här?
 Dina ögon tårar bära,
 Säg, hvi skimra nu de der?»

»O, skåda uppåt! Dit till höga pellen,
 Hur strålar skönt i purpurglöd

Ej himlen nu i sommarqvällen!
 — Men vi få storm, den är för röd, —
 Torka tåren! Uppåt höjden
 Rikta blicken, Salome!
 Ej i djupet finnes fröjden,
 Skönheten, hvi dit då se?»

»Ack, Zibdai, himlens ljus det underbara
 Är skönt, som intet annat än,
 Och tjust mitt öga, hän till detta klara
 Jag lyft och lyfta skall, min vän!
 Men när himlens under blänkte
 Skönt, som än i vågen der,
 Såg jag dit och hänryckt tänkte
 På vår son, Johannes kär!»

»Ty ack! Han liknar denna vågen klara,
 Som speglar himlen underbart,
 Uti hans själ jag vet Guds himmel vara,
 — Den i hans vandel lyser klart —
 Ack, han är vårt kärleksrika,
 Oskuldsfulla barn ju än,
 Och på samma gång tillika
 Jesu, gudamannens vän.»

Bråta d 6/11 72.

Friden.

Hvar blommar fridens stängel,
 På jordelifvets stig?
 Du himlaborna engel,
 Hvar skall jag finna dig?

Bor du i gömda dalar
 Dit verdens larm ej når?
 Dväljs du i skogens salar
 Der högtidsstillhet rår?

Fins i mitt hjertas gömma
 Du ljufva, milda der?
 Vid hennes barm, den ömma,
 Som högt jag håller kär?

Slår invid diktens källa
 Du ut din rena knopp?
 Står du der strömmar qvälla
 Bland tankens alper opp?

I verden fins ej friden,
 Der är blott oro, strid,
 Hvar dag som är förliden
 Jag sökt der fåfängt frid.

Jag nog skall blomman finna,
 Jag söka vill allt fort;
 Törhända skall jag vinna
 Min frid å annan ort.

Jag vet nu hvar du blommar,
 Du fridens lilja skär,
 Så vinter, vår som sommar —
 Det är hos Herren kär.

Uti hans ord allena,
 Der har mitt hjerta frid;
 Först i hans himmel rena,
 Der slutas lifvets strid.

Ett gästabud hos Gud Fader.

En gång i himlens ljusa salar
 Gud Fader stälde till ett gästabud,
 Bjöd dygderna i jordens dalar,
 De kommo prydda uti enkel skrud.

De små bland dem mottogos märkligt
 Med större kärlek och uppmärksamhet,
 Än dem vi kalla större, verkligt
 Beröm de fingo för sin verksamhet.

Dock nöjda voro alla tanter,
 De konverserade med lif och takt,
 Liksom det höfves anförvandter,
 Ja, artigt föll hvart ord, som här blef sagdt.

Långt borta i en vrå vår Herre
 Upptäckte tvänne vackra damer, men
 De sutto tysta, ty dessvärre,
 De kände ej hvarandra alls igen.

Då värden tog och artigt lade
 De båda damers händer i hvaran'
 »Välgöreheten», — så han sade,
 Och »Tacksamheten» — se'n tillade han.

Hur öfverraskade de båda
 Betraktade hvaran' med kärlek ren;
 De ej från skapelsen fått skåda
 Hvaran', och det är mycket länge se'n.

Alltorp d. 17/4 87.

De lekande barnen.

Frans till Klara sade så:
 »Köm, mig tag i handen!
 Vi till hafvet skola gå,
 Plocka snäckor der på stranden!»

Lilla Klara log så gladt,
 Och små händren klappa',
 Bad sin moder, tog sin hatt
 Och sin sommarkappa.

Båda flögo se'n åstad
 Genom blomsterängen,
 Der stod pil och al parad,
 Smyckade med gyllne hängen.

Hvita der konvaljer stå,
 Och violer, sippor,
 Lyfte sina ögon blå,
 Mellan gräsens vippor.

Här de flögo först omkring,
 Lekte hök och dufva;
 Lade blommor i en ring
 Omkring ängens tufva.

Satte sig att hvila se'n
 Under ekens krona;
 Liten fink, der sjöng från gren,
 Göken hördes tona.

Hvilan räcker blott en stund,
 Snart vid strand de hoppa'
 Glad omkring och fickor, sprund
 Fulla de med snäckor proppa'.

Klaras förklä' i en hast
 Rara skatter gömde;
 Frans dem öka', med den last,
 Som ur fickorna han tömde.

Så de sprungo hit och dit,
 Lekande förtroligt,
 Samlande med fröjd och flit,
 Hade, ack, så hjertans roligt!

Pilten gjorde plogar små,
 Och i sand han plöjde,
 Och af småsten borgar två
 Snart på strand sig höjde.

Och en barkbåt släpptes ut,
 Att på böljan rida;
 Vimpel var en rosig klut,
 Skeppet het' Ellida.

Klara hittade en sten
 Med små fjäll, som lyste
 Liksom guld i solens sken,
 — Hur af fröjd hon myste! —

»Låt oss bada!» Gossen sad',
 »Här är varmt och soligt!»
 »Låt oss bada!» Flickan qvad,
 »Det skall blifva roligt!»

Gossen kastar sina plagg
 Uppå gräset gröna,
 Badadt nyss af morgondagg,
 Ordna dem ej löna.

Liten tös med ordning stor
 Invid slarfvens tröja
 Läger klädning, kjol och skor,
 Linne, hatt med slöja.

Nu med glädjerop de två
 Sprungo uti vågen,
 Plaskande som sparfvar små,
 Muntra uti hågen.

Böljan smyger sig med smek
 Kring de täcka kroppar;
 Stänker, under barnens lek,
 Högt de klara droppar.

Under tusen glada skratt
 De i vattnet stimma,
 Glade pilten söker att
 Lära tösen simma.

Hur hon sparkar, sprattlar, slår,
 När på trinda armen,
 Trygg och ömt hon hvila får
 Med den späda barmen.

Liten siska tittar på,
 Qvittrar der hon gungar:
 »Vingar ha de ej, de två,
 Fröjdas dock, som fågelungar!»

Och en lärka upp i skyn,
 Hvilar sträckta vingar;
 Vid den oskuldsfulla syn
 Hennes drill högt klingar.

Alltorp d 8/1 86.

”När rosen så doftande glödde.”

Nu vintern sin snö,
 Så tätt börjar strö,
 Det mörknar allt mer uti rummet;
 Af isens kristall
 På rutan så kall,
 En ros gnistrar blåhvit i skummet.

Matt brinner mitt ljus,
 Och snöstormens brus
 Far fram under mörknande pellen;
 Jag hör huru hård
 Han snor kring min gård
 Och rasar der ute i qvällen.

I kammaren min
 Med vemodigt sinn'
 Jag sitter så sorgsen allena;
 I undangömd vrå,
 Jag suckar blott så:
 »Hur skönt glödde rosen den rena!»

Hur ljuft och hur skönt,
 Då våren i grönt
 Små blommor kring ängarna strödde,

Så yppig och ren,
 I solljusets sken
 Stod rosen och doftande glödde.

Jag ser mig nu stå
 Vid ringlande å
 En afton i sommarens tider,
 Det doftar från lind,
 Det fläktar på kind,
 Ned solen i purpurglans skrider.

På ängstufvan grön
 En flicka så skön,
 Der sitter och trohjertadt skickar
 Till himmelens hus
 Och strålande ljus
 Sin bön, sina tankfulla blickar.

Hur rörande öm,
 I oskyldig dröm,
 Hon satt der i aftonen sena;
 Lugnt häfdes dess bröst,
 Passionernas röst
 Ej grumlat dess hjerta, det rena.

Att störa, o, nej!
 Det ville jag ej,
 Tilltala den drömmande sköna;
 Mig dyrbar en skatt
 Var hon, som der satt,
 På tufvan, den blommande gröna.

Hur hjertat dock slog,
 När bort jag mig drog
 På stigen, som blommor beströdde,

Hur ljuft det då var,
 Då strålande klar
 Stod rosen och doftande glödde.

Mitt ljus brunnit ner,
 I rummet jag ser
 Hur fram dunkla skuggorna draga,
 Storm rasar med tjut,
 Köld knäpper i knut,
 De fruktan och ängslan injaga.

Med vemodig röst,
 En suck ur mitt bröst
 Sig smyger — den hågkomsten födde, —
 Hur ljuft och hur skönt,
 När ängen i grönt
 Bar rosen, som strålande glödde!

Men bilder, än fler
 I qvällen jag ser
 Från dagar, för längese'n flydda,
 Då sorgfritt och gladt
 Med henne, min skatt,
 Jag lefde så säll i vår hydda.

Idylliska tid,
 Lycksaliga frid,
 Då hjertat af sorger ej blödde!
 Då rosen stod röd
 Och knoppar mig bjöd,
 Som friska i solljuset glödde!

Brunlockiga två,
 Så älskliga små,
 Betrakta mig frimodigt käcka;

Med hjertegodt skratt,
De leka »ta fatt»,
Och knubbiga armar framsträcka.

Med rosor på kind,
Så lätta, som hind,
På golfvet i gamman de springa,
Hvad fröjd i mitt bröst,
När oskyldig röst
Jag hörde från dem till mig klinga!

När slutad vardt lek
Med innerligt smek
Omkring mig små armar de slogo,
Hur öm var den blick,
Som från dem jag fick!
Du fader har sett hur de logo.

Nu slocknar mitt ljus,
Hur mörkt är mitt hus!
Men hvem var, som suckade inne?
Min pudel det var,
Han ensam är kvar,
De andra blott bo i mitt minne.

Jag fryser! Hur kallt!
Ack, borta är allt!
Grym döden dem alla förödde!
Hur skönt det dock var,
I sommarens da'r,
Då rosen så strålande glödde!

Alltorp d. 11/7 85.

Den fallna.

För dygden var hon danad,
 Men frestaren stod fram,
 I snaran, icke anad,
 Hon kom med synd och skam.

Han hördes kärlek tala,
 Och tro och kärlek vann;
Hon föll för löften hala
 Och utaf kärlek brann.

Han var för stolt att gifva
 Den själ, han grumlat, tröst;
Hon fick från honom drifva
 Med barnet vid sitt bröst.

Dess förr så varma hjerta,
 Hur isades och slöt
 Det i sig gränslös smärta,
 När grymt han så försköt!

I ånger och i tårar,
 Med blygsel och i nöd,
 Hon vandrar höst som vårar
 Och betlar nu sitt bröd.

Hon sjunger kärleksvarma
 Små visor till sin vän:
 »Hvem gifver åt den arma,
 Väl sällheten igen?»

Är oskuld värd att prisas,
 Är ångern det också.
 Ej fallna qvinnan visas
 Må ur vårt hjerta då!

Nej, må vi oss förbarma!
 Hon suckar *men'skovän*:
 »Hvem gifver åt den arma,
 Väl sällheten igen?»

Mörköen d. 5/8 80.

”I morgon! I morgon!”

Hur tanklöst och onyttigt har
 Ej lefnadstiden svunnit.
 Hur få de spår, som lemnats kvar
 Af dagar, som förrunnit!

Och dock ogerna människan
 Vill sina dagar sluta;
 I morgon, morgon, då minsann,
 Hon verka vill och — njuta.

Att morgondag blir rosenröd
 Och olik alla flydda,
 Hon tänker, tills i grafven död
 Nedbäddas själens hydda.

Och der i mullen tänkandet
 Utaf sig sjelft upphör ju,
 Bygg ej på dag, du icke sett;
 I dag friskt verka bör du!

Alltorp d. 15/1 87.

Legend.

När Verldsförsonaren på korset höga
Fastspikad vardt och syndastraffet led,
Och dödens fador breddes för hans öga,
Slog uppå korset liten svala ned.

Rörd af de klagans ord han hördes tala:
»Min Gud! Hvi har du öfvergifvit mig!»
Hon qvittrade: »Hugsvala Gud! Hugsvala!»
Och höjde emot himlen åter sig.

Derefter sågs en stork på korset stanna
Med sänkta vingar, stum och allvarsam.
När törnekransen sårar Herrens panna
Han beder: »Styrk! O, styrk! Gud nu ditt lam!»

En liten fågel, röd med svarta vingar
Och mörka fläckar uppå hufvud, bröst,
Nu snabb till den marterade sig svingar,
Att, likasom de förra, skänka tröst.

Han sätter sig på en af Jesu händer,
Och söker under ömkan, ångestskrik,
Att med sin lilla näbb, hvarmed han bänder,
Få loss och dragen ut den grymma spik.

Dess svaga näbb har allt ifrån den stunden
Haft korsets form, och korsnäbb fågelns namn;
Han sällan lemnar furuskogens lunder,
Och trifves endast i dess tysta famn.

Så sägs, att namn de fingo, dessa ömma,
 Samt löfte, att välsignelse och ro,
 Likt englar skola i de hus sig gömma,
 Der svala, stork och korsnäbb bygga bo.

Alltorp d. 16/1 87.

Söndagsmorgonen vid Hamra i Juli 1885.

”Majestätisk uppgår sakta
 Solen der, upp att betrakta
 Hamra uti morgondager!
 Hvilken anblick, ljus och fager!»

Så till mig i arla väkten
 Ljödö orden, snabb i drägten
 Färdig stod jag, glad i hågen,
 Solen se gå upp ur vågen.

Trastens sång, — re'n högt den skallar
 Från en kulle — prydd med tallar,
 Uppför denna raskt vi gingo,
 Lön för mödan ock vi fingo.

Dimmorna sin töckenslöja
 Öfver åsens toppar höja,
 Aningsfull naturen tiger,
 Dagens drott sin tron bestiger.

Skimrande dess klara lågor
 Dansa fram på insjöns vågor.
 Varm är fläkten, mildt han susar
 Allt mig smeker, allt förtjusar!

Se, hur smärt sig furan höjer!
 Se, hur lutad hängbjörk böjer
 Kronan ned och qvisten doppar,
 Uti insjöns klara droppar!

Jernlunden i solljus glimmar,
 Liten ångbåt fram der simmar,
 Snabb han skjuter fram och vänder
 Mellan fagra öars stränder.

Qvittrande små svalor hvila
 Uppå takås, eller ila
 Kring i luften, snabba, nätta,
 För att utaf mygg sig mäta.

Blommor dofta, fåglar sjunga,
 Fjärilar i rosor gunga,
 Uti gräs, som daggigt dryper,
 Med sitt hus en snigel kryper!

Tempelklockans stämma ljuder,
 Kallar och till Gud oss bjuder,
 Till den rätta sabbatsfröjden,
 Mäktigt nu liksom från höjden.

Invid sjöstrand om hvarandra
 Högtidsklädda skaror vandra;
 Alla de till templet ila,
 För att der i Herren hvila.

Gud, hur skön är himlen, jorden!
 Skönast dock du sjelf är vorden!
 I ditt hus med hjerta, tunga,
 Äfven jag ditt lof vill sjunga.

Välkommen!

Så fagert klädd en ungersven
Nu uppåt Norden tågar;
Han är så täck, den ynglingen,
Hans öga solklart lågar.

En blomqvast bär han på sin hatt,
Och blommor uti handen,
En vällukt doftar från hans skatt
Kring vida nordanlanden.

Med muntert lynne, ljuf och klar
En sång han glädtigt höjer;
Så enkel, fastän underbar,
Den tusen känslor röjer.

Den mäktig är, som forsens fall,
Och ljuf, som barnadrömmen,
Så ren, som gnistrande kristall,
Som neckrosen på strömmen.

Den är ett samfäldt: »Lofva Gud!»
Från allt, som lefver, andas,
Ett edens sälla återljud,
Allt skönt i hymnen blandas!

Och hvar den käcke tågar fram
Allt uppstår från de döda;
Det springer lif i qvist och stam,
Och solens strålar glöda.

Och öfverallt han klappar på,
 Den unge, glade gossen,
 Och ropar högt: »Låt upp! Hallå!
 Nu alla fjettrar lossen!»

Och hvar han ropar, svaras: »Hell!
 Välkommen!» Hjertan flamma;
 Och fönster, dörrar, luckor, spjell,
 Stå öppna med detsamma.

Och klappar han på barnabröst,
 Hvad jubelrop till höjden.
 Ej rast, ej ro, när gladt hans röst,
 Dem lockar ut till fröjden.

Och klappar han på ungdoms barm,
 Så efter hjertans vana,
 Med mun mot mun och arm i arm,
 De svära Amors fana.

Han trötta hjertan klappar på,
 Och barndomsminnen tåga
 Igenom den, friskt pulsar slå,
 Och ögon, kinder låga!

Och klappar han på skaldens bröst,
 Strax sångarlusten vaknar,
 Han strängar lyran — sångar'ns tröst —
 Han lycklig intet saknar.

Ja, hvar han än må klappa på,
 Det doftar, blommar, klingar!
 Det spritter lif i hvarje vrå,
 Och högt gå solens ringar.

Hvem är den älsklige, som går
 Och blomstersmyckar jorden?
 Det är den evigt unga vår,
 Som åter gästar Norden!

Välkommen var, du allas vän,
 Välkommen år från år,
 Du sändebud från himmelen,
Välkommen ljufva vår!

Alltorp d. 22/2 87.

Haf mod!

Haf mod! O, människa haf mod,
 Att säga oförskräckt din mening,
 Om än du ensam om den stod,
 Med tusen mot dig i förening!
 Misströsta ej! Haf mod, om blott
 Du Gud och rätt har på din sida. —
 Men mod och tig, då det är godt,
 Om än du spe därför får lida;
 Mins, tiga är guld, blott silfver att tala!
 Du tale, du tige bland människor hala,
 Mod, människa, blott, du ju samvete fått!

Haf mod att känna gammal vän,
 Fastän hans rock är grof och sliten!
 Med egna pengar köpt är den,
 Du kanske borgat har habiten,
 Han skyndar till sitt arbet' nu,
 Det tunga och det mödosamma,
 Vid rike vännens sida du

Fördrifver dagen med att glamma,
 Haf mod du, att helsa på vännen den ringe,
 Om än bredvid konungens sida du ginge,
 Han är ju din vän, och en människa ju!

Haf mod betala strax din skuld,
 Då dertill penningar du eger!
 Men mod ej slösa bort ditt guld,
 Då vänners mängd du artigt säger:
 »Var god och tag hos mig soupé
 I qväll bland vänner och bekanta!»
 Din tillgång öfverskrid ej, ve!
 I morgon dag en vän tör panta
 Ifrån dig det bästa du eger i huset,
 Du vaknar för sent ur lycksaliga ruset,
 Och vännerna många din bjudning bele.

Haf mod, erkänn din fattigdom!
 Dess skarpa udd du då afbryter.
 Haf mod att neka vin din gom!
 Till gift det i ditt blod sig byter;
 Haf mod att säga dina skäl,
 Hvarför du vännen måste neka
 I dag hans bön om penninglån!
 Haf mod din egen skuld påpeka!
 De pikar fördrag, som odågan dig gifver,
 När på din förtjenst han till ära uppklifver!
 Med mod emottag både gyckel och hån!

Haf mod att visa aktning, då
 Du dygd och redlighet upptäcker,
 I hvilken skepnad än de må
 Uppträda se'n! När frestar'n väcker
 De snöda lustar upp, haf mod!
 I egen boja snart du fångslas,

Och på begärens breda flod
 Du föres bort, — du bäfvar, ängslas,
 Du vill blifva fri, men ack, kraften är bruten,
 O nej! Haf blott mod! Rätt begagna minuten,
 Fall ned och tillbed, och din sak blifver god!

Ja, mod! O människa och böj
 De styfva knän i stoft till Herran!
 Med ånger, tro din suckan höj,
 Och bästa hjälpen är ej fjerran;
 Du hjertats frid skall återfå,
 Din svaga kraft helt stark skall blifva;
 Du fri ur snarorna skall gå
 Och frestelsernas här fördrifva,
 Men mod det behöfves, med det dig bemanna,
 Till dess för Guds öga med strålande panna
 Bland saliga andar du en gång skall stå!

Haf mod, de gamla kläder bär',
 Tills råd du får att nya köpa!
 Du är med dem dock den du är,
 Och nya icke om dig stöpa.
 Haf mod okunnighet bekänn,
 För att, hvad du ej vet, få lära.
 Följ pligtens röst! Mod, alltid den!
 Då kommer du ock sist till ära.
 Ja, mod nu att följa i lefnadens skiften
 De råd jag dig gifvit beständigt till griften,
 Så blifver du lycklig förvisso, min vän!

Alltorp d. 10/2 87.

Fångarnes fröjd.

Uti trånga, dystra cellen
 Gammal fånge ensam satt,
 Solens afskedsblick i qvällen
 Genom gallret lyste matt.

Hvad han tänkte, hvad han kände,
 Gud i himlen blott det vet;
 Ångerns qual i hjertat brände,
 Och på kinden tåren het.

Tänkte han på sälla tiden,
 Då i frihet än han var?
 Uppå hemmet, barnafriden,
 Syskonen, sin mor och far?

Aftonvarden nyss var gifven
 Och han åt nu derutaf.
 Tålig, Herren undergifven,
 Satt han der uti sin graf.

För att lära korgar fläta,
 Kom jag till den gamle in,
 Slutat hade han att äta,
 Dyster satt han i sitt sinn'.

När jag trädde in i rummet,
 Helsande: »Guds frid!»
 Flög ett leende i skummet
 Emot mig från gubben blid.

Tvänne aftnar förr jag setat
 I den gamles trånga cell,
 Hyflat skenor och arbetat,
 Språkat gubben glad och säll.

Skall jag tro, att glädjens strimma,
 Uppå aftärd kind nu låg,
 Derför att i qvällens timma
 Mig i dörr'n han återsåg.

»Ack, välkommen!» Mot mig sträckte
 Han sin magra, sträfva hand;
 Hjertligt honom min jag räckte,
 — Gubbens kinder stod' i brand! —

Stor visst icke var portionen,
 Som till honom buren var,
 Dock låg hälften af ransonen
 Uppå bordet orörd kvar.

Snart vid lampans sken vi sedan
 Bundo korgar hop, vi två;
 Halfhögt språkade vi medan
 Vi med verket höllo på.

Gubben sad' i början föga,
 Jag fick föra ordet mest,
 Men jag läste i hans öga,
 Huru han vid mig var fäst.

Och han lyssnade så noga,
 Bad om hjälp mig då och då,
 Och vi prata och vi knoga,
 Snart af hjertans lust, vi två.

Med en blick på maten sparda,
 Sporde jag nu gubben till:
 »Säg, hvad skall af den väl varda,
 Smakar icke bröd och sill?»

»Vet dock, innan hit jag trädde,
 Satt jag hos en din kamrat
 Och band korgar, ack, han skrädde
 Ej, som du, den gifna mat!»

»Nej i cellen 7, der sitter
 Det en fånge, frisk och ung,
 Ack, hans lott är mera bitter,
 Och hans sorg, än mera tung!»

»Afdelt kost åt honom räcker
 Ej till kroppens fulla kraf,
 Hvad man gifver, ack, blott väcker,
 Släcker icke hungern af.»

Värme ljuf, lik soln's om våren,
 Sken ur gubbens ögon fram,
 När jag detta sagt, och tåren
 Sakta utför kinden sam.

»Om jag finge åt kamraten,
 Som i 7:an hungrar så,
 Gifva öfverblifna maten,
 Hvad jag blefve lycklig då!»

»Ack, mig smaka ej Guds gåfvor,
 Jag blir mätt af litet nog;
 Han skall dela mina håfvor»,
 Sade gubben varmt, och log.

Och han bad mig brödet taga,
 Räckte mig det hjertegodt.
 »Bäste Herre! Ställ och laga,
 Att han får det! Lofva blott!»

»Ack, hur gerna, men jag vågar
 Ej din bön hörsamma, nej,
 Och hvarför du ängsligt frågar
 — Sveriges lag tillåter ej.» —

Gubben bleknar, darrar, flammar:
 »O, hur usel är min lott!
 Mig det är förment», han stammar,
 »Nu mot likar göra godt!»

När jag hörde gubben qvida,
 Tog jag brödet, gömde det
 Tyst i fickan vid min sida,
 Och en bitter tår jag grät.

»Orätt gör jag! Gud, förlåt mig!
 Men ditt sparda, goda bröd
 Bär till 7:an jag nu åt dig,
 Lindra må vi dennes nöd!»

Jag har sett hur vågen stilla
 Speglar himlens härlighet,
 Nu jag såg — det var ej villa, —
 Himmelsk fröjd och salighet.

Nu vi skiljdes åt och sade
 Till hvarandra vårt: »God natt!»
 Voro, ack, så hjertans glade,
 Snart jag i min kammar' satt.

Nästa qväll till 7:an räcktes
 Gubbens gåfvor ur min hand,
 Hvad för känslor dervid väcktes
 Spordes bäst på kindens brand.

»Gud välsigne dig!» han sade,
 Gubbe i din trånga cell!
 Han, som våra synder hade,
 Löne dig din sista qväll!»

När min timme gått till ända,
 Steg jag gladt till gubben in,
 Att från 7:an helsning sända,
 Glad och lycklig i mitt sinn'.

Hvad han njöt, när då han hörde
 Tacksamhetens varma bön,
 Bådas fröjd mitt sinne rörde,
 — Lön för hjälpen fick jag skön! —

Alltorp d. 7/8 85.

För svenska folkskolan och dess lärare.

(En skål utan glas i hand, utbringad vid ett sammanträde
 med Askers läsekrets.)

Bröder! Kamrater! En skål jag utbringar,
 Känslan, som födt den, är ärlig och varm;
 Hon uti sången, i tonerna klingar,
 Orden svagt tolka dess våg i min barm;
Lefve vår skola i Sverige, det kära!
 Allt ifrån Kölen till Östersjöns kust!
 Fostre hon folket till lycka och ära!
 Väcke till kunskap och dygder hon lust!

Bildningens verk, må hon redligt och stilla
 Föra det framåt med vilja af stål!
 Skingre hon mörker, fördom och villa!
 Lifve hon hjertan till hugstora mål!
 Blifve för bildning en härd hon i norden!
 Lede hon barnen till kärlekens Gud!
 Läro hon dem de gudomliga orden,
 Sanningens, vishetens heliga bud!

Broder, ej själen i striden låt slakna!
 Nöd och betryck låt ej trycka dig ned!
 Tänk på ditt kall, och ditt sinne skall vakna!
 Tigg icke bröd! Blott till Herren du bed!
 När du för ljus och för sanning arbetar
 Segra du skall! Ack, så modigt då lär!
 Strömmen ju väg genom bergen sig letar,
 Jublar af fröjd, när i klämman han är!

Målet sätt högt och på mödornas bana
 Framgå att gnistorna ljunga omkring!
Sanning och ljus stå på bildningens fana,
 Veckla den ut uti barnskarans ring!
 Tindrande ögon på härliga skriften
 Se, ack så varmt! Och med kinden i glöd
 Hänryckt de lofva bland jordlifvets skiften
 Strida mot mörker och lögn till sin död.

Fattigmans skola! Folkskola, du tryckta,
 Kämpe du modigt i sanningens led!
 Kärlek skall råda och fördomen flykta!
 Främja det goda, det låga slå ned!
 »Kampen för bildning och rätt är din bana,
 Värnpligt åt anden är lefnadens bud;
 Dertill vig ödmjuk och hoppfull din fana,
 Dertill välsigne dig härarnes Gud!»

Gud i det höga oss hjälp uti striden!
 Gjut i vårt hjerta din kraft, att vi må
 Verka ditt verk bland de små här i tiden!
 Led oss att uppåt och framåt vi gå!
 Flöde ditt ljus till oss lärare alla,
 Värme din kärlek oss städs med sin glöd!
 Kämpar du med oss, vi segrande falla! —
 Ljuset *skall* segra, om än i vår död.

Alltorp d 20/1 85

En mulen stund.

Då ljusa morgonen i öster randas
 Och fågeln slår sin drill så gladt,
 Då hela skapelsen af fröjd blott andas,
 Och prisar Gud för ljuflig natt,
 Jag sänder blicken tårad till himlen opp
 Och lyrans strängar de skrälla blott,
 Och Saulsanden plågar sig sjelf, min kropp,
 Jag kan ej le! — Nej dubbel sorg jag fått.

Då solen högt från fästet lifvet gjuter,
 I varelsernas kedja all
 Med varma strålar, som till jord hon skjuter,
 Då blir jag arme ensam kall,
 Blott bittra tårar tillra utför min kind
 Och djupa suckar ur barmen pressas ut,
 Men ingen hör dem, de flyga bort med vind,
 Och dö i rymden — i rymden blott till slut.

Då dunkla skuggorna i qvällen hvila
 Så tyst utöfver sjö och land,

Och drömmens engel ned till jord ses ila
 Med sömnens vallmo i sin hand,
 När vågen sakta vaggar, så lugnt till ro
 I sina mjuka armar den gröna ö,
 Då ock uti mitt hjerta har sorgen bo
 Och grymma qvalets tärnor sitt gift der strö.

* * *

Så dygnet släpas fram, ty sorgen skymmer,
 Min förr så ljusa lefnadsstig,
 Och hjertat brista vill af allt bekymmer
 Och hän från jorden flytta sig,
 Till fridens sälla hem på andra strand,
 Samt hvila efter stormarne på lifvets haf,
 Ty ack! Jag tror mig skänkes i himlens land
 En fröjd, som arma verlden ännu aldrig gaf.

Ängen d. 18/7 72.

Morgontankar vid Djursdala bäck i Småland.

I grönskande dalen vid sorlande bäck
 Jag drömmande sitter och lyss
 Till fåglarnes kör från den blommande häck,
 I hvars hägn de slumrade nyss.

Än solen ej synes på himmelens pell,
 Och dimma ses lägrad kring bäck,
 Dock likväl jag njuter i dalen så säll
 En tafla så leende täck.

Men skåda då dit! I öster hvad glans!
 Se dagens monark träder opp!
 Af purpur och guld en strålande frans
 Han fäller på skogsåsens topp.

Den daggstänkta blomman ånyo sin knopp
 Nu riktar mot strålande sky,
 Och glänsande fjär'lar i fladdrande lopp
 Från vifva till rosa ses fly.

Och bofinkens maka hon trippar så glad
 På tufvan bland ängsklockor blå,
 Hon plockar små frön och små grönskande blad,
 Och skyndar se'n gladt till »de små».

Dess make, han sitter i ungbjörkens topp
 Och drillar små visorna der,
 På hvarendaste drill, så håller han opp
 Och väntar på svar från sin kär'.

Dem skilja ej rang eller vanskeligt guld,
 Som byta om eder och tro;
 Är kärlek blott han, är sin älskling hon huld,
 Så sörja de icke för bo.

I blommor, som nicken så vänligt och godt,
 Hur skönt att få sitta hos Er!
 Och svärma och sjunga, slå sorgerna bort
 Och tänka på hjertblomman kär!

Kanhända du yra, du lekande vind,
 Som smeker och hviskar så ömt,
 Från *Henne* i fläkten, som kysser på kind,
 En helsning, ett budskap har gömt.

Ack, hviska då ut! Jag så gerna vill lyss',
 Hvad helst du förkunna mig må!
 Säg, var den från *Henne* den glödande kyss,
 Du bar genom villande blå?

Men farväl nu, o dal och ringlande bäck,
 Och sjungande fåglar — farväl!
 I alla små blommor, du fjäril så täck!
 Jag säger er *alla* farväl!

D. $\frac{8}{7}$ 73.

Ved för de fattiga.

På den flacka heden står uti novemberqväll
 Utaf köld och snö omhvärfdt ett ensligt tjäll.

Ingen ved fins uti denna koja, intet bröd,
 Blott bekymmer, tårar, fattigdom och nöd.

»Lillan» gråter utaf köld och hunger sorgfull,
 Hennes fader sofver under snötäckt mull.

»Moder kära! Här är ju så bittert kallt! Tänd opp!
 Känn hur kall! Jag darrar i min späda kropp.»

Bad så barnet, utför kinden, ifrån ögats vrå
 Qvälde fram och runno sakta tårar två.

Arma modern tog sitt barn i famn så ömt och gaf
 Det en kyss så varm, — det log och tystna' af.

Och hon bad: »O, Gud! Du föder ju de sparfvar små,
 Hjelp oss i vår nöd, ty intet vi förmå!»

Utåt leden, hän till skogen, modern går, fast matt,
För att hemta bränsle åt sitt barn, sin skatt.

Hennes knän de svigta, iskall hviner nordanvind
Öfver mo och sved och piskar enkans kind.

Framåt stapplar hon, den arma, hinner skogens rand,
Skälfvande af köld och het af pulsens brand.

Ris och qvistar samlar hon ur drifvans kalla snö,
Feberhet hon märker ej sin kraft bortdö.

Och af ris ett fång hon får och bär det hem på arm.
»Kära barn, snart sprakar brasan, klar och varm.»

Så hon sakta hviskar, bärande mot hemmet hän
Tunga bördan, svigtar, faller ned på knän.

I den hvita snön hon kraftlös dignar ner,
Makens kors på fjerran kyrkogård hon ser.

Hur den hvita snön, en svepning lik, betäcker ömt
Honom, som man under kullen der har gömt.

Nu den enkla vården vinkar vänligt henne till:
»Vill du, Gud, mig hemta, ske mig, som du vill.»

»Men låt lilla Anna följa mig i himlens sal!
Låt oss båda slippa ifrån jordens qual!»

»Gif mig kraft att veden bära hem till hyddan vår,
Att mitt barn ännu en gång jag värma får!»

»Tänk hur ljuflig hvilan dock månd' vara, när i ro
Kroppen hvilar i sitt tysta, lugna bo!»

»Nej, jag måste upp och skynda till mitt jordetjäll,
Natten stundar. Hjelp, o Gud, mig hem i qväll!»

Framåt stapplar hon ett steg, men faller, kraften flytt,
Moderskärlek gifver dock än kraft på nytt.

Invid hyddans tröskel är den dock uttömd, förbi,
Maktlös kalla drifvan hon nu sjunker i.

Bördan halkar nu så sakta ifrån skuldran ned,
Och i drifvan ligger hennes fång af ved. —

Trötta lemmar sjunka samman och dess öra hör
Utaf skära englaröster ljuflig kör.

Kommer fjerran susande då iskall nordanvind,
Trycker dödens kyss på enkans bleka kind.

Arma barnet väntar, tiden blifver lång, det ser
Utåt vida heden, gråter tyst och ber!

»Kära moder! Kom snart åter till ditt barn igen!
Hur jag fryser! Hjelp oss Gud i himmelen!»

Uppå dörren gläntar det! Ack, se! Vid tröskeln satt
Modern kära, blek, som snön i stjernklar natt.

»Var välkommen, moder! Hur jag väntat dig i bön,
Du är kall! Hu, kall! Stig upp! Kom in ur snön!»

»Moder! Kära moder!» — ropar hon — »Kom in!» Men still
Sitter hon och sofver och ej vakna vill.

Lilla Anna kröp till moderns bröst, halft engel lik,
Somnade och vaknade — i himmelrik. —

På Sommen.

(Sommaren 85.)

Leende lunder
 Lockat mig länge,
 Lyster nu lägga
 Lustigt från land!
 Vågor mig vinka,
 Vindar mig hviska:
 »Vi vagga vänligt
 Hvert du än vill!»

Brodern i Blåviks
 Blomrika bygder
 Bjuder mitt hjerta
 Gästa en gång.
 Skimrande sjöväg
 Susande sunnan
 Skjuter min snipa
 Skönt öfver sjön!

Brusande böljor
 Bären till brodern
 Borta i Blåvik
 Båten nu bort!
 Vexlande vindar,
 Hvilen er icke
 För mig framåt!
 Friskare fart!

Stränder så sköna
 Ständigt jag skådar!

Vänliga vikar
 Vinka mig vänt!
 Högt upp i himlen,
 Höjer sig granen
 Gråa graniten
 Griper dess rot.

Högt sjunga seglen!
 Susande vindar
 Vällande vågor
 Vagga mig vänt.
 Svek mig ej synen
 Såg jag å stranden
 Sörjande sitta
 Anna von Schaar.*

»Gubben» den grymme
 Gramse från grottan
 Bistert med blicken
 Barnet besåg!
 Vassvikens vågor
 Hviskade vänligt:
 »Lidande lefva
 Lång blir ej lott!»

Högt öfver holmen
 Höjer sig höken,
 Girig i ljuset
 Glider han grym.
 Spanande skarpblick

* I början af Carl XI:s regering bodde på Ribbingshof i Östergötland generalmajoren friherre Axel von Schaar med sin fru Britta Horn. Folksäggen berättar, att deras yngsta dotter Anna blef, då hon vid 3 års ålder en dag lekte vid Sommens strand, bergtagen. Ett år var hon borta. En dräng, som sökte ett par hästar, såg barnet leka på en brant berghäll å Rydsberget nära Vassviken. Han lyckades taga och återföra henne tili föräldrarne. På tillfrågan var Anna varit, svarade hon blott: »Gubben, gubben!» — Hon blef med tiden gift med ryttmästaren Johan Printzsköld och dog 1730.

Smyger längs skären,
Svårt är han svång.

Labbar och lommar
Ligga och låta,
Løjorna leka
Lustigt i lä.
Spändt är mitt segel,
Snabb skjuter snipan
Skönt genom Sommens
Svallande sjö!

Sommarens sol sig
Sänker bak' skogen,
Vågorna hvila
Vänligt vid strand.
Skimrande stjernor
Skönjas i sjöväg,
Skönare skymning
Se får jag sent!

Trollen nu träda,
Tysta på tåspets
Samman vid Urberg,
Urkon vill ut!
Vakten nu vättar
— Vänliga väsen —
Höga Ödhumbla,
Heliga kon!*

Då genom dunkel
Dimma så disig
Solen först strålen

* Enligt folkets tro i trakten är sagans ko Ödhumbla (= Urkon) bunden under Urberget vid Sommens strand och vaktas der af s. k. Vättar. När kon kommer lös, inträffar världens slut.

Sköt genom skyn
 Gömde väl djupet,
 Ginungagapet,
 Något der nere?
 Nämn mig dess namn!

Vän uti vågor
 Hvilade värmet,
 Kölden den starke
 Sof vid dess barm.
 Muspelhems gnista
 Gömde i ljuset
 Jättars och gudars
 Heliga mor.

Vårdande vättar
 Vaksamme varen!
 Vår liksom vinter,
 Varen på vakt!
 Ragnarök stundar,
 Svartnar gör solen,
 Stjernor försvinna,
 Släppes hon ut.

Högt emot höjden
 Helgedom härlig
 Höjer sin spira,
 Speglad i sjön!
 Bort till den bugten
 Bären mig böljor
 Brodern sin boning
 Byggt der bland berg!

Landgång utlägges
 Lotsbåt nu lemnas

Lustfärden lyktat
 Lofvärd den var!
 Flink nu på foten!
 Flyg till att famna
 Vännen den vittre,
 Våldig i vett!

Å ångaren Carl Johan d. 1/8 85.

De vises sten.

En fridfull afton ibland rosorna på ängen
 Jag satte mig att njuta deras doft,
 Linneans vällukt ångade kring blomstersängen,
 Och trasten slog sin drill i skuggrikt loft.

Jag vet ej hur, men bäst jag satt på gröna tufvan,
 Jag önskade att ega — hvad? Ack, jo
 De vises sten! Med denne ju man visdomsgrufvan
 Kan tömma lätt på skatterna, der bo.

Jag länge tankfull suttit, önskande mig stenen,
 Då liten sparf kom, qvittrande och yr;
 Han satte sig helt nära mig på späda grenen
 Utaf en björk och sjöng, den muntre fyr.

»De vises sten, o yngling, du vill gerna finna,
 Ty kunskap, har man sagt dig, det är makt,
 Du vis vill blifva, tror med stenen visdom vinna,
 Men blir du lycklig, ack, säg, är det sagdt?»

»Mig hör en stund, du ser nu jorden smyckad vara
 Med blommors mängd, med skönhet stor och rik

Ser huru himlens skönhet, denna underbara,
Nu speglas i den lugna insjöns fagra vik.»

»Hur vågen ömt i sina armar näset sluter
Och kysser blommor, som vid stranden stå,
Hur allt på jord, i luft och vatten njuter
Af lifvets fröjd, var nöjd! Njut *du* också!»

»Och verldarne i skyn, de myriader ljusa,
Och gräset vid din fot, i hoppets grönt,
Och milda fläktens sus, och fågelns sång, som tjusa,
Allt, allt! Du finner godt, och sant och skönt!»

»Min vän, var nöjd! Var glad! Jag tror med visdoms-
stenen

För ögat satt, du skall på annat sätt
Se himlen, men'skan, jorden — allt! — men tag!» Från
grenen

Han släppte en kristall, och bortflög lätt.

Förundrad öfver hvad jag hört den lille sjunga,
Begrundande hans ord i toners svall,
Jag glömde perlan bort, hon fick i kalken gunga
Hos liljan, som den mottog i dess fall.

Jag tänkte: manne sant det skulle kunna vara,
Att verlden *synes* blott, men icke *är*
Ett kärlekens, ett fridens hem. Ack, kanske bara
Allt skapadt blott en *fager yta* bär?

Ej sant! O, nej! Jag tror det ej! Ack, sparf du lilla,
Hvi kan du komma mig att tvifla så?
Välan, jag vill med stenen för mitt öga stilla
Mitt tvifvel snart, samt vishet, visshet få!

Jag grep i kalken, tog den glittrande kristallen
 Och ledde genom den mitt ögas blick.
 O, fasa! Jorden, nyså en smyckad brud, förfallen,
 I grund förderfvad låg, i uselt skick.

Hur luften vimlade utaf Bacillusarter,
 Förgiftande vårt lif, hvart andetag,
 Hvad sjukdom, pestilentia och grymma marter,
 De svampar spredo, ack, det märkte jag.

Jag såg hur gäddan lurade i lugna vågen,
 Att fånga småfisken, som lekte glad,
 Jag såg hur masken frässade, så glad i hågen,
 På trädets mærg, dess rot, dess gröna blad.

Jag såg nu tydligt huru böljan undergräfvade
 Det näs, på hvilket fiskar'ns hydda låg,
 Än mer, hur giftfull spindel konstrikt nätet väfde
 Till flugans fångst, jag genom stenen såg.

Jag såg hur men'skor smidde hatets pilar hvassa,
 Men gaf dem ändock vänskaps, kärleks form,
 Såg, hur hon slungade dem djefvulskt ut i massa,
 Att tära hjertan, väcka qual och storm.

Jag såg att flickan låtsade att oskuld ega
 Fastän den ej uti dess hjerta fans,
 Ty ack, jag skönjde, sörjande att sådant säga,
 Den skära engeln, blek med vissnad krans.

Jag såg hur kärlek lönades med otack bara,
 Hur ädla uppsåt qväfdes fegt och grymt;
 Jag märkte nogsammt synder, likt en afgrundsskara
 I hjertan tumla om, ty dygden rymt.

Jag såg Odågan lågt Förtjensten smäda, sparka,
 Såg ömkelig embetshögfärds hån och spe,
 Såg ulfvar uti fårakläder lömska snarka
 Och får i lejonhudar trotsigt le.

Jag såg hos ädlingen ej hjertats adel höga
 Blott *på* hans bröst de lumpna ordnars mängd,
 Men öfvermod, förtryck låg i hans fräcka öga
 För rätt och sant var hjertats kammar' stängd.

Och smickrare och ljugare, en talrik skara,
 Med gudeliga miner, fagra ord,
 Hvad egoister! Girige, som samla, spara
 Förgängligt guld. — Hvad laster, brott och mord!

Jag såg ej mer! De vises sten jag slunga fjerran
 I vida rymden ut och bad en bön,
 Att få af nåd den visdomen, som är af Herran,
 Och åter se vår verld i kärlek skön!

Den kärleksfulle tog helt visst min suck, ty genast
 Såg jorden uti aftonsolens glöd
 Så fridfull ut; talltrasten slog sin drill, som renast
 och aftonklockan genom rymden ljöd.

Lindstorp d. 23/1 72.

En sommarnatt vid Sottern.

Nu solen sjunkit i vester neder,
 Och fågeln tystnat i skogens sal,
 Re'n qvällens skymning sig sakta breder
 Kring fält och kullar, kring skog och dal;

Tröttad vandrar'n ses hemåt ila,
Och stilla vågorna gå till hvila
Vid Sotterns strand.

Allt är så stilla kring land och vatten,
Ja, vestanvinden ock somnad är,
Och sömnens engel i lugna natten
Till trötta men'skan nu hvilan bär,
Sorgen, qvalen, de äro flydda
Från herregården och fiskar'ns hydda
Vid Sotterns strand.

Dock väna toner från stranden höras,
Der liten trast nu gör aftonbön,
Och hammarslagen från Brefven föras
I qvällens tystnad utöfver sjön.
Fliten verkar och kraften spänner
Sin sena der på de »mörka männer»
Vid Sotterns strand.

De vackra stjernor på himlen höga
Nu börja tindra med vänligt sken,
Der bortom skogen ses månens öga
Så älskligt glimma i qvällen sen,
Silfverslöja ses allt omhölja
Och silfver darrar på somnad bölja
Vid Sotterns strand.

Hur ljuf är natten, hur fridfullt stilla,
Nu hvila jordenes barn så sött,
Och deras sorger i drömmens villa,
De äro svunna — de hafva dött.
Fridens englar från himlastranden
Nu sväfva neder till jordelanden
Vid Sotterns strand.

En mås der sitter och näbben hvilar
 Inunder vingen så silfverhvit,
 Ett bantåg nu förbi Kilsmo ilar,
 Jag hör dess buller otydligt hit.
 Ljusskygg elfva, som bullret störer,
 Ej mer i dans sina fötter rörer
 Vid Sotterns strand.

Men stjernan slocknar och månen gömmer
 I molnens bäddar sitt silfversken,
 Och lätta dimman i tårar tömmer
 Sig nu i daggen så klar och ren,
 Öster ljusnar och dagen randas,
 Mång' tusen röster i samljud blandas
 Vid Sotterns strand.

Ty fåglar vakna och börja sjunga
 Till dagens konung, som träder opp;
 Re'n synas men'skor båd' gamla, unga,
 Med friska krafter och nyfödt hopp,
 Börja dagen — och styrkt, belåten
 Nu fiskar'n lossar från bryggan båten
 Vid Sotterns strand.

För vinden flyger den nu på vågen,
 Den framom udden re'n hunnit har,
 I stäfven fiskar'n, så glad i hågen,
 Sin psalm uppstämmer så hög och klar,
 Tacksam prisar i den han Herran,
 Och eko svarar från klippan fjerran
 Vid Sotterns strand.

Hvad guld och purpur kring vågor blänka,
 Som lustigt dansa vid vindens sång,
 Hvad mängd af gnistrande perlor stänka,

Kring båtens stäf uppå säf och tång.
Anden snattrar i vassen sakta,
En herdegosse en hjord ses vakta
Vid Sotterns strand.

Men nej, jag måste ifrån dig ila
Du blanka våg med din väna strand!
I ljufva drömmar jag får ej hvila
Hos dig nu längre; mig pligtens band
Hemåt drager; i hjertat inne
Jag gömmer trogen min natt i minne
Vid Sotterns strand.

Granholmen i Sottern d. 10/7 84.

Till Bengt Lidner.

(Efter läsningen af Spastaras död.)

O, ängsligt vilde skald, hur brusa från din strömkarls-
harpa
Ej toner fram, lik storm, som brottas i en blomsterdal,
Hur englaljuft de klaga, melankoliskt vilda, skarpa,
Än ömma i sin harmoni, än skärande af qual.
En trogen bild är sången af ditt varma hjerta,
En tummelplats det var för fröjd och smärta;
Ty dikta, kämpa, falla, gråta, flamma
Och åter dikta för att gråta blott,
Det var din vällust, var din skönsta lott,
Den skiftande, men dock den evigt samma.

Din rika känslöflod jag i »Spastaras död» sett svalla,
Du sjunger här en kärlek, utan gräns och slut,
Ej vet jag, hvad jag skall den ömma, vilda sången
kalla

— En känslans berserksgång — en kärleksbikt, som
 andas ut
 I toners ström ditt hjertas ömhetshaf! Dess vågor
 Ej kunde släcka ut de blixters lågor,
 Som kring Spastaras lemmar syntes ljunga.
 Hur ödmjukt beder du till himmelen
 Dock fåfängt — Gud tycks håna — du igen;
 Spastara dör — och bönen på din tunga.

Ack nej, din tankes bön af känslans oskuldsfulla dufva
 Blef förd långt bortom rymdens blåa hvalf till Gudars
 borg,
 Och namnlös fröjd med fridens palm, der gafs Spa-
 stara ljufva,
 Från qvalens strand, från jorden, detta hem för strid
 och sorg
 Hon flyttade, med kropp och själ i brand; och sången
 Den nyss jag läst, den ur din själ till min är gången,
 Så länge Nordens folk för skönhet gömmer
 Om också blott en enda halfqväfd glöd
 Dig sångare, som sjöng Spastaras död,
 Det ej bland lifvets mångahanda glömmer!

Skällvik d. 20/7 72.

Den gamle landtmannens ord till sin son.

(Fritt från tyskan efter Hölty.)

Min son, i dygd och redlighet
 Var trogen till din graf!
 Och vik från Gud och sedlighet
 En fingers bredd ej af!

Då skall din pilgrimsfärd helt visst
 Dig skänka fröjd också,
 Och utan fruktan kan du sist
 Till mötes döden gå.

Då blifva lien och din plog,
 Så lätta i din hand!
 Gladt verkar du på fält, i skog,
 För maka, barn och land.

Du sjunger då vid vattenkrus,
 Som vor' med vin det fullt!
 Din härd dig blifver kär och ljus,
 Din makas bröst dig huldt!

För bofven blifver lifvet tungt,
 Hvarhelst han vistas, går,
 Ej kan han sofva natten lugnt
 För stygga samvetssår.

Ej sköna våren glädje ger,
 Ej gyll'ne sädesfält;
 I last och brott han nöjet ser,
 I synd han lefver sällt.

När vestans fläkt, så ljuf och sval
 I trädens löfverk hörs,
 Och trasten slår sin drill i dal,
 Ej då hans sinne rörs.

I lifvet här ej fröjd han har,
 Han är en usel slaf,
 Och när han dör, hvad har han kvar?
 — Jo, frukta domen i sin graf!

Min son, i dygd och redlighet
 Var trogen till din graf!
 Och vik från Gud och sedlighet
 En fingers bredd ej af!

Då skall du hvila lugn till slut,
 Välsignad i din graf!
 Och mången ros derpå slår ut,
 Som vänskapen dig gaf.

Bråta d 24/10 72.

Isblomman.

Glittrande blomma, så klar som kristallen,
 Ser jag dig stråla på rutan i prakt;
 Tåren från himmelens skyar nedfallen
 Är ju din moder, man så har mig sagt.

Lilja, du skära, lik klara demanten
 Skimrar i ljuset du härligt och skönt!
 Silfver och guld sömmar isiga kanten,
 Vänliga blomma, du saknar dock grönt.

Skimra, du lilla! Snart skall du försvinna,
 Allt utaf jorden förgängligt ju är!
 Ack! När den strålände sol börjar brinna,
 Frostiga blomma dig snart hon förtär!

Tårar dig föder, i tårar du reder
 Ljuft dig en graf i en glänsande tår.
 »Älskliga blomma mig svara, jag beder,
 Hviska din saga, jag lyssnande står!»

»Sanning du säger, ty kärlekens tårar,
Gjutna af englar hos blommornas far
Öfver all synd, som hans helighet sårar,
Föda mig blomma i vinternatt klar.»

»Kysser mig solen, i tårar jag flyter,
— Himmelska kärleken löser mig fri —!
Jorden strax blomman så fröjdefull byter
Ut emot himlen, — all köld är förbi!»

Yngling, jag flyr upp till himmelen åter,
Åter dit upp på en glänsande sky,
Men när en gång igen engelen gråter,
Faller hans tår och jag skimrar så ny.

Spinknäs d. 11/7 77.

!

Fru Z. med sin man
Odrägligt äktenskapet tyckte,
I sjön hon sprang, men han
Ur djupet henne åter ryckte.

Knapt kommen upp på land,
Den otacksamma likväl svänger
Omkring sin hals ett band
Och uti närmsta träd sig hänger.

Dock sökte icke nu,
Som nyss han henne rädda åter.
I solens sken sin fru,
Öm, han till torkning hänga låter.

Alltorp d. 20/8 87.

?

Rördes denna penna
 Af en Kjellgren, en Tegnér,
 Sången blef ej denna,
 O nej, skönare långt mer.

Sparfven sången höjer,
 Fast han ringa gåfvor fått,
 Enkla qvittret röjer
 Känsla dock för skönt och godt.

Så ock jag vill drillas,
 Liksom han, hvad mer',
 Lärka blir den lilla
 Aldrig; — aldrig jag Tegnér!

Alltorp d. 25/8 87.

Mitt ideal.

En mö, en nordisk mö, med djupblått öga,
 Ur hvilket själens skatter utan tal
 Framstråla oskuldsfulla, sanna, höga,
 En nordisk mö, se der mitt ideal!

En dal, en skuggrik dal af ekar, alar,
 Der bäck hörs sorla och der vind käns sval,
 Der trastars slag man hör och näktergalar,
 En skuggrik dal, se der mitt ideal!

En hydda sist, der jag får världen glömma,
 Och glömmas utaf den med lågt förtal,
 Der efter dagens värf jag ljuft får drömma,
 En hydda sist, se der mitt ideal!

En mö, en hydda och en dal,
 Se der mitt blyga ideal!

Lindstorp d. 7/12 71.

Till min Anna.

O du, som ännu är ung i världen,
 Och ser densamma så rosenröd,
 Som nyss så hurtigt lagt ut på färden
 Med lefnadsjullen i solens glöd,
     Tag mot, min vän,
     Med ögon blå,
     Ett råd af den,
     Som älskar små!

Låt bön och oskuld, de englar båda,
 Beständigt vara i jullen med!
 Med dessa tvänne du lugnt kan skåda
 Hur världen stormar, — så är dess sed, —
     Mitt barn, du då,
     Kan lugn och säker
     I jullen stå,
     Hur sjön än vräker!

O, må din lefnad bli' sommarblå,
 Med frid och sällhet och lycka!
 Det skall den blifva, om blott de två,
 Du ej ur hjertat vill rycka!

Alltorp d. 7/1 81.

Myggdansen.

Vid öppna fönstret i sommartid
Jag sitter tankfull och svärmar,
Ned solen sjunker i vesterlid,
Det kvällas, natten sig närmar.

Talltrastar ännu i skogens loft
Med sina sånger mig tjusa,
Och milda fläktar och blomsterdoft
Igenom fönstret inrusa.

En liten bäck rinner utanför,
Ljungblommor små honom fransa;
Han glittrar härligt, hans porl jag hör.
Vid honom myggorna dansa.

Hur om hvarandra de ring i ring
Nu svärma, sjunga och njuta;
De akta föga all annan ting.
Snart skall den dansen dock sluta.

Ty natten stör deras tidsfördrif
Och bryter af deras lekar,
Hon stjälar med hast deras unga lif
Och alla fröjder dem nekar.

Så går det ock med oss, lätta flarn,
Som stolte men'skor oss kalla,
Bäst som vi stoja, som yra barn,
I grafven gamla vi falla.

Nu breda skuggorna falla ner
 — En suck från skapelsen höres —
 Det skymmer hastigt allt mer och mer,
 Ett suckdrag än till mig föres.

Blygt månen träder på fästet fram,
 Så full af tankar står skogen,
 Han liksom spörjer så allvarsam:
 »Är till förvandling jag mogen?»

Då stjernor tändas från trakt till trakt.
 Och hela himmelen strålar
 I outsäglich och härlig prakt,
 I silfverskir skogen prälar.

Harmoniskt klingar en melodi,
 — För själens öra det ljuder: —
 »All verlden en gång skall varda fri
 Från träldom! Herren så bjuder!»

Alltorp d. 12/9 87.

”De djupa brunnarne.”

(Till Emilia K.)

Jag såg två diamanter glindra,
 Skönt för min blick en gång på blåhvit grund,
 Likt himlens stjernor, hvilka tindra
 Från himlahvalfvet klart i qvällens stund.

De lyste skönt, men dock ej brände,
 Men spredo vida kring sitt milda sken
 I strålarne jag värme kände
 Och njöt en frid, så okuldsfull och ren.

Skönt skogens källa himlen målar
 Med all dess fågring i sitt vatten af,
 Dock skönare i milda strålar
 Var hvad som källans djup här återgaf.

Det dina ögon var, de klara,
 Som så mig tjuste med sin ljufva glans!
 De »djupa brunnar» underbara,
 O, hvilken skönhet uti dem det fans!

En sång till dem jag vill nu sjunga
 Af hjertans grund vid minnet af dem säll,
 Och sända den till dig, du unga,
 Att sjunga om du vill i stilla qväll.

Visst är det skönt se perlor brinna
 I rosens vagga, rörd af vestanvind!
 Mer skönt ändock se perlor rinna
 Ur dina »brunnars djup» på rödan kind!

Ack, huru ljuft det var att blicka
 I dessa själens speglar, himmelsblå!
 O, huru skönt få ömhet dricka
 Ur dessa klara, »djupa brunnar» två!

Jag såg din själ så ren sig måla
 I dessa »brunnars djup» i stilla glans;
 Ack, himlens stjernor härligt stråla,
 Dock mera skönt i dessa stjernor fans!

Visst ljuft det är, se sippan höja
 Ur mjuka mossan blåa ögat opp!
 Mer ljuft dock dina ögon röja,
 När du dem lyfter upp i tro och hopp.

Må Herrans frid och kärlek spåras
 Beständigt i de »djupa brunnarne».
 Om än af sorg din blick här tåras
 Må himmelsk frid man dock i ögat se.

Var nöjd som »fattig lärarinna!»
 Du eger mer än ögat tagit mot.
 Ty öfverjordisk glans ses brinna
 Uti de klara, underfulla klot.

Haf tack för jag en stund fick blicka
 I dina ögonpar, de klara blå,
 Ack, om jag drunkna fått, o flicka,
 I dina »brunnars djup», de klara två! —

Likt fågeln, som i skog hörs qvittra,
 Jag sjungit har, Emilia ej försmå
 Den enkla sången från min zittra
 Min sång om dina »*djupa brunnar*» två!

Damsäter d. 11/8 73.

Min Herrens fäd och kärlek söner
Beständigt i de sju på himmelen
Om än så sorg den lilla här
Min himmelsk fader min dock i guds kärlek

Vår nöjd som fattig barnens
Inger mest än eget sätt mot
I öfverordialt kras ses barnens
Ut de klara, ansefulla klara

Min tack för jag en stund-lik blick
I min ögon, de klara blår
Ack om jag drömde till i himlen
I himmels-lyst, de klara

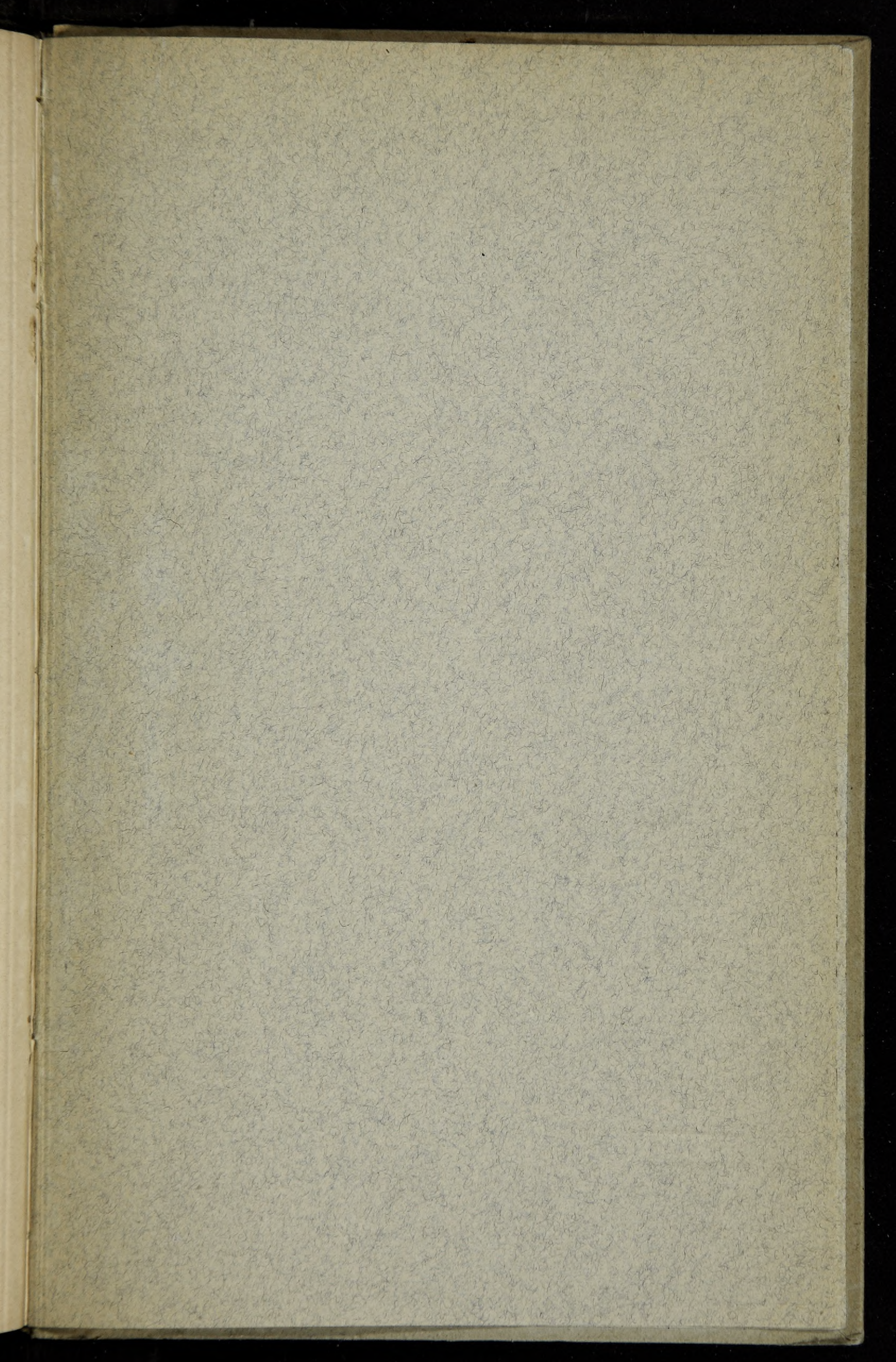
Låt jag bli som i skog
Jag stängt i en familj
Den enda sängen i en
Min stäng om den

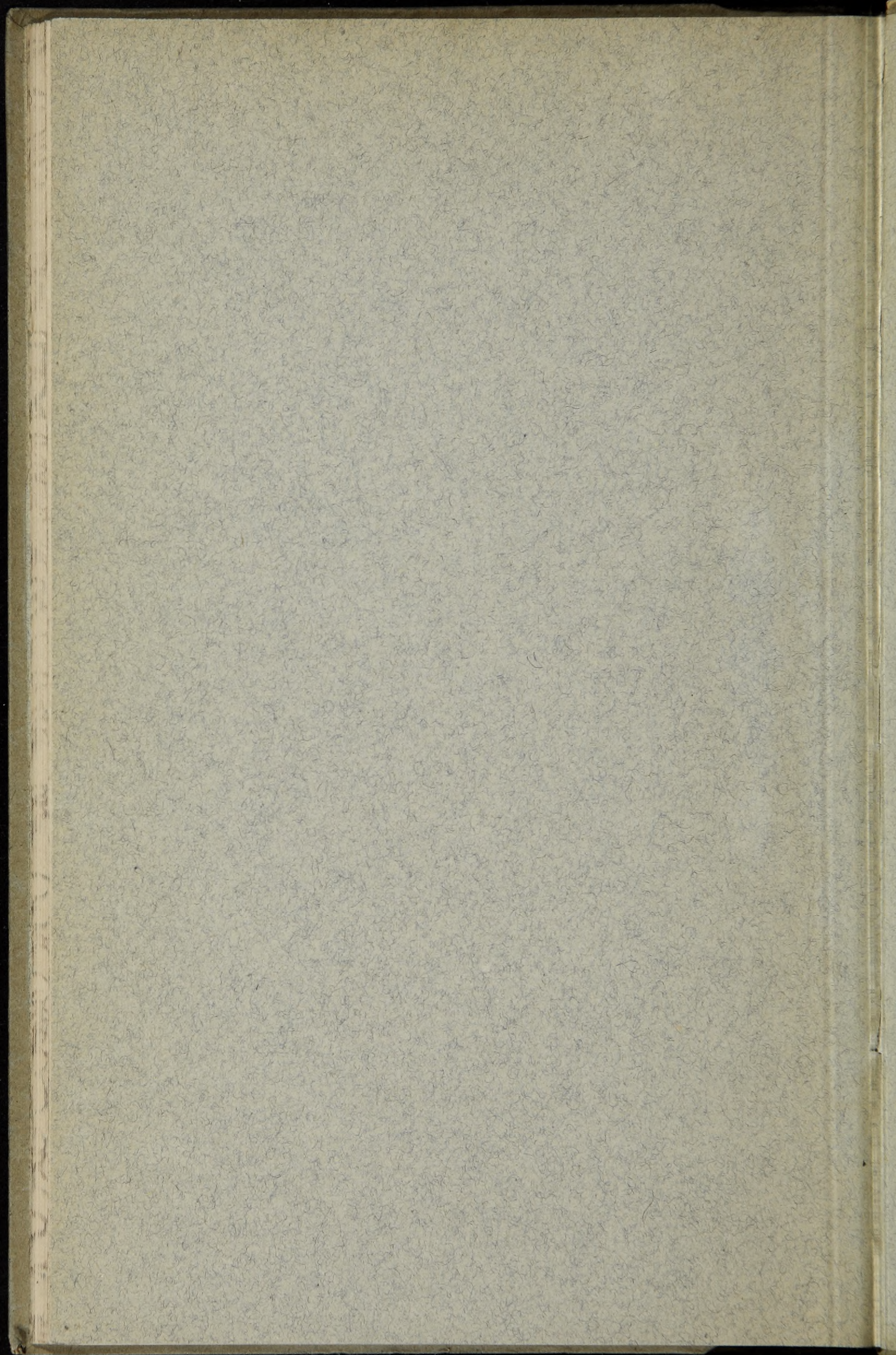
Min stäng om den
Min stäng om den

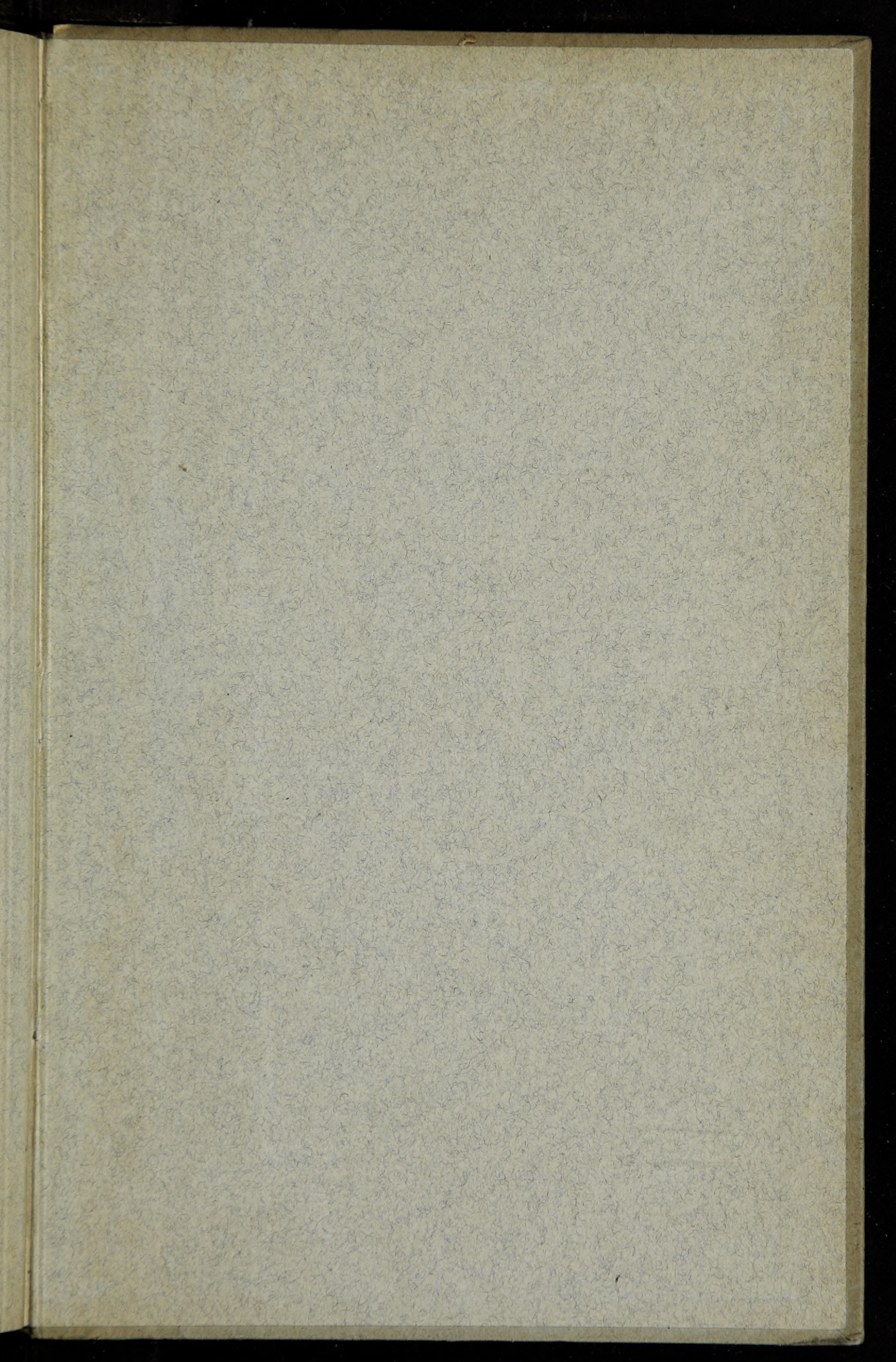
Min stäng om den
Min stäng om den

Min stäng om den
Min stäng om den

Min stäng om den
Min stäng om den

Pris: 1Kr. 50 öre.

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET, LUND

15000

400875340